

E döntő, jelentőség prizmáján keresztül különös sulyt nyer Goga audienciája is, annál is inkább, mivel Goga nyíltan hangsúlyozza, hogy ősszel a néppárt kerül kormányra.

Királyi nász, amelyet nem a nagy politika kovácsolt össze

Ileana királykisasszony egész komolyan szerelmes

A sport hozta össze Ileana hercegnőt Habsburg Anton főherceggel

Két hét múlva lesz az esküvő Színájában, csak az egész közeli családtagok részvételével

Bukarest, július 8.

Két hét múlva zászlódsízt ölt a színejai Pelisor kastély, sárga homokkal hintik fel a kastélyhoz vezető szerpentin utakat — férjhez megy a királykisasszony. A királyi udvar marsalli hivatala közlése szerint Ileana hercegnő és Habsburgi Anton főherceg házassági ünnepélyét szigorúan zárt családi körben tartják meg. Külföldről csak a vőlegény családja hivatalos az udvari menyegzőre. Zárt családi jellege lesz a királyi család nagy eseményének, de ki tilthatja meg a bukaresti publikumnak, — mely a valósággal bálványozza Ileana hercegnőt, hogy szín-

szenzáció első perceiben a nagy politikánál igyekeztek a román főhercegnő eljegyzési hírére kapcsolatba hozni.

De a később nyilvánosságra került hírek alaposan rácsáfoltak minden olyan kombinációra, mely politikával akarta megszínezni azt a romantikus szerelmi idillt, mely végül is a freiburgi eljegyzéshez vezetett.

A VÖLEGÉNY

Mária királynő tavaly nyáron hosszabb külföldi utazásra indult Ileana hercegnő kíséretében. Utazásaik közben Spanyolországban is jártak és itt is merkedett meg a hercegnő Habsburg Anton főherceggel. A fiatal Habsburg-főherceg a háború befejezéséig Bécsben élt és csak a nagy világítás után költözött családjával együtt Barcelonába. Bécsben már elvégezte a reáliskolát és Barcelonába érkezése után beiratkozott a madridi műegyetemre. Mérnöknékné készült.

Huszonegy éves korában kész mérnöki diplomával a zsebében Londonba utazott és mint mérnök nyert alkalmazást a Ford üzemek londoni telepén.

Passzionátus pilóta volt fiatalkorától kezdve és ez vezette a fiatal főherceget, hogy munka köpenyt öltön magára. Valósággal szerelmese volt a motorok minden fajtájának és itt a Ford üzemekben, ahol a gyenge autó-motoroktól egészen a tizenkét cilinderes motor-óriásokig mindent gyártottak, nagyszerűen érezte magát. Amikor Barcelonában találkozott a Spanyolországban üdülő Ileana főhercegnővel, már európai hírű pilóta volt. A két év előtti nagy európai körrepülőversenyt az első között abszolválta. A főherceg volt az egyetlen osztrák résztvevője az európai körrepülésnek és Bécs városa emlékéremmel halálta meg a főhercegi-pilótának, hogy az osztrák színeket diadalra vitte.

A SPORT, MINT KÖZVETÍTŐ

Szinte egészen természetes, hogy a barcelonai találkozás alkalmával Anton főherceg és Ileana hercegnő között rokonszeny fejlődött ki. A főherceg típusa a mai modern sportsmaneknek és

Ileana főhercegnőről mindenki tudja Bukarestben, hogy már évekként ezeltette a hajóskapitányi vizsgát.

Diszelnőke a női cserkészcsapatoknak és amikor a cserkészcsapatok évenként egyszer felvonulnak a bukaresti stadion porondjára, minden évben az első sorokban lehetett látni a ragyogó egészségtől duzzadó hercegnőt, amint

ugyanolyan sportruhában, mint a többi cserkész, ott vőgezte a sorban a sportgyakorlatokat.

Két sportember találkozott ott Barcelonában és a sport jegyében történt találkozás, amint a későbbiekben kiderült, mindkettőjük lelkébe mély nyomot hagyott. Pár hónappal később Ileana főhercegnő, Mária királynővel együtt Bretanyba utazott Ciryll nagyhercegnő meglátogatására. Az orosz nagyhercegnő — mint ismeretes — Mária özvegy királynő testvérhuga és az orosz forradalom kitörése óta Bretanyban él.

Nem lehet tudni, hogy véletlen-e, nagy pedig a családi tanács díszkrét interponciójának volt a könetkezménye, hogy a fiatal sportman és sportlady itt megint találkoztak.

Égészen valószínű, hogy a fiatalok már itt elhatározták, hogy egymáséi lesznek. Nem volt szó nagypolitikáról, dinasztikus érdekekről, nagyhatalmi tervokről.

Két fiatal sportember megtetszett egymásnak és mintha nem is a legelőkelőbb fejedelmi család tagjai lettek volna, szinte kispolgári módon szerelmesek lettek egymásba.

A harmadik találkozás Freiburgban a Hohenzollernek évszázados ősi kastélyában történt. Már a találkozás első napján nyilvánosságra hozhatták volna a megtörtént eljegyzést, de még szükség volt Károly király, a román királyi család családfejének hozzájárulására. Az este induló orient-expresszel Zviedenek a királynő kéziratával már utnak is indult és másnap Bukarest már tudta, hogy Ileana hercegnő menyasszony.

A ROKONSÁG

Anton főherceg, a vőlegény, az idén töltötte be harmincadik évét, a hetedik fia a régi Monarchiában oly nagy szere-

pet játszott Lipót Szalvátor főhercegnek és így egészen közeli rokoni kapcsolatok fűzték egy a Monarchia utolsó tragikus véget ért császárához IV. Károlyhoz, mint a magyar trón jelenlegi királyjelöltjéhez Ottó főherceghez. A román királyi család a mostani házasság révén újabb rokoni kapcsolatokba kerül a Habsburg családdal. Mert — és ez a tény még csak igen kevés ismert — már e házasság előtt is elég közeli rokoni kapcsolatok állottak fenn a két uralkodó család között.

Magyar szempontból pedig különösen érdekes, hogy a román dinasztia és a Habsburg familia között a magyar Koháry grófi család volt az összekötő kapocs.

Ferdinánd szász koburg-gótai herceg 1816-ban feleségül vette csabrági és szittnyai Koháry Ferenc gróf Antonia, nevével egyetlen leányát. Annak idején a Koháry család volt az Eszterházi familia után a leggazdagabb földesur Magyarországon. Az egykorú feljegyzések szerint egy

A spanyol forradalom harmadik fordulója

Spanyolországgal megszűnt a telefonérintkezés

A telefonszolgáltatottak többsége sztrájkbalépett és elvágta a főkábelt

Minden pillanatban várható a víz- és villamosművek sztrájkja is

Madrid, július 10 8.

A polgári köztársaság uralomra jutása óta lappangó baloldali elégedetlenség nagyszabású telefonsztrájkban robbant most ki.

Az ország telefonszolgáltatottainak ötven százaléka elhagyta munkahelyét és a telefonvezetékek elvágásával megakadályozta azt is, hogy a szolgálatot tovább teljesíteni akaró társai dolgozzanak.

A gondos őrizet ellenére a sztrájkolónak sikerült a külföldre vezető főkábelt is elvágni, úgy, hogy a telefonforgalom a világlapok számára történő hirszolgálat is megbénult.

Saragosszában a sztrájkolók megszáll-

Erdélyben ma a legnehezebb állás a jegyzőség

A szárhegyi jegyző és a renitens választók

Gyergyószentmiklós, július 8.

A választások előtt tudvalevőleg „bizalmas” értekezletre hívták össze a főszolgabírák a járásokhoz tartozó községek jegyzőit. A bizalmas értekezleten felsőbb utasításra

kiadták a jegyzőknek a parancsot, hogy mindent kövessenek el községük polgársága körében aziránt, hogy minél többet szavazzanak a kormánypárt listájára.

Ellenkező esetben áthelyezéssel, nyugdíjazással fegyelmeivel s más hasonló jöklal lesznek megbüntette.

Az értekezleten résztvevő Szárhegy község közszeretben álló főjegyzője, Zakariás Jenő is, aki tizenkét esztendője vezeti a község ügyeit nemcsak a lakosság, de a felsőbb hatóságok legteljesebb megelégedésére is. Sőt Csikmegye valamennyi jegyzője is példaképül ismerte el Zakariás Jenőt.

A szárhegyi főjegyzőt azonban balserenecs üldözte. Közvetlen a választások előtt gyomormérgezésben súlyosan megbetegedett s így nem vehetett részt a nagy „felhajtás”-ban.

A választások után a liberálisok kedvenc fenegyerekei megindították a har-

negyedmillió hold földet mondhattak magukénak. Több vár tartozott a hatalmas birtokhoz és a többek között Murányvár ormán is a Koháry grófok zászlaját lobogtatta a szél. A házasságot Metternich hozta létre és ugyancsak Metternich közbejárására emelték a Koháryakat hercegi rangra, hogy ne legyen olyan kirívó a messalianca. Nem grófi leány, hanem hercegnő került a szász uralkodó család kebelébe. A herceggé lett Koháry gróf csupán egyetlen feltételt kötött ki a házasság előtt: Ferdinánd hercegnek a Koburg családi név mellett a Koháry nevet is viselnie kell, mivel Antonian kívül nem volt más gyermeke a magyar főhercegnek. Ebből a házasságból született gyermekek közül a legidősebb Ferdinánd nevet kapta és amikor később a fiatal Ferdinándot meghívták a bolgár fejedelmi trónra, még Koburg-Koháry Ferdinándnak írta alá magát. Csak később Ferenc József császár engedélye alapján hagyhatta el a bolgár király a Koháry nevet.

Koháry Antonia dedunokának sorában ott találjuk József főherceget. Ferdinánd román királyt, Frigyes szász királyt és Carlo portugál királyt. A szász unokák között szerepelnek: IV. Károly, az utolsó Habsburg császár, Károly román király, Boris bolgár cár és József Ferenc főherceg. József főherceg legidősebb fia. Az ükunokák sorából csak kétőt említünk meg: Ottó-t a magyar trón jelöltjét és Mihály nagyvajdát a román trónörökösöt. A magyar Koháry Antonia grófnő száz év távlatából így kapcsolja össze a két uralkodó család tagjait.

Farkas Aladár.

És két hét múlva a színejai kastélyban, a királykisasszony esküvőjén újból megpecsételik a két történelmi család közötti ősi kapcsolatokat.

tén ott ne legyen a nagy esemény színhelyén és ha már nem vehet részt a Pelisor kastély ősi falai között megrendezett menyegzői ünnepélyen — legalább kívülről, a kacsaringós szerpentin utak mentén sorfalat állva üdvözlje a boldog királykisasszonyt.

A bukaresti publikumot egészen váratlanul érte Ileana főhercegnő eljegyzése. Pontosan négy héttel ezelőtt — május hatodikán — Zviedenek ezredes, Mária királynő adjutánsa Bukarestbe érkezett és kihallgatásra jelentkezett Károly királynál. Mária királynő, Ileana hercegnővel együtt Freiburgban tartózkodott a Hohenzollern család ősi rezidenciájában. Innen indult el Bukarestbe Zviedenek ezredes, Mária királyó sajátkezűleg írt levelét vitte magával. A levelet Mária királynő a román királyi dinasztia fejéhez intézte és az udvari etikett előírása szerint

engedélyt kért Ileana főhercegnő és Anton habsburgi főherceg eljegyzéséhez.

Pár órával később, a marsalli hivatal már hivatalos közleményben tudatta a nagy nyilvánossággal az eljegyzési hírt.

De a publikumot a marsalli iroda szűkszavú és száraz hivatalos jelentése nem elégitette ki. Többet szerettek volna tudni a kedvencük szerelmi regényének részleteiről. A királyi családokban egészen megszokott jelenség a politikai házasság, ahol fontos államérdekek diktálnak és a vezető külpolitikai irányelvek szerint választják ki a királyi jegyes jövődöbelijét. Az eljegyzési hír nyilvánosságra hozatala alkalmával éppen Bukarestben ülésezett a kisantant újságírók rendes évi kongresszusa. Az egyik bukaresti lap közölte, hogy az eljegyzési hír mely benyomást váltott ki a kisantant újságíró konferencia tagjai között.

A vőlegény a Habsburg család tagja... s talán ez volt az oka annak, hogy a

Charlie Chaplin:

„NAGYVÁROSI FÉNYEK”

Astra Mozgó Brassó.

Elet, szerencse, boldogság és gyötrelme egy tragikus sorsu ember életében

Holczer Adolf piski vasmunkás csodálatos szerencséje és megdőbbentő tragédiája

Mint sokszoros milliomos tért vissza Argentínából és idehaza eltemette egyetlen huszonkétéves leányát

Piski, július 8.

Egy hete van talán annak, hogy a kolozsvári sebészeti klinika egyik elsőosztályu különosztójából lehajtott fejfel jött ki az irtalmas nővér. Csendesen, koppanás nélkül tette be maga mögött az ajtót, amelyen túl a fehér kórházi ágyon magasra felhúzta a takarót, leborítva vele a halál örök békéjében megpihent fejet.

A fejtáblán krétával irt név: Holczer Anna, 22 éves. És a diagnózis: Appendicitis.

A név, a diagnózis, a párna legfelső csücskéig felhajtott takaró — egy fiatal élet elmúlását jelenti. Két óra múlva jönnek a bonctani intézet szolgálói, hordágyra fektetik a holttestet, a klinika történeti lapján kitöltik egy rubrikát, az irtalmas nővérek kiszellőztetik az ágytámlát, frissre áthúzzák, a fejtáblát tisztára törlik. Jöhet a következő beteg, a szenvedés purgatóriumában egy pillanattal sem szünetelhet a munka.

A rubrikák szempontjából az este szinte mindennapos. Nincsen semmi érdekesebb abban, hogy Holczer Anna 22 éves hajadon vakbélműtét után néhány nappal hirtelen meghal. De a rubrikák hivatalos horizontján túl Holczer Anna fiatal életének elmúlása görög sorstragédiák komorságával vetekedő életregénynek zárja le egyik fejezetét.

HOLCZER ADOLF VASMUNKÁST KÁRONFOGJA A VÉGZET...

Vissza kell mennünk azokba az időkbe, amikor még a háború nem söpört végig a világon. A békeévek egyhangú eseményei között indul el ez az eseményekben hihetetlenül gazdag történet.

Ezekben a boldog években fogta karon Holczer Adolf piski vasmunkást a könyörtelen végzet, hogy testi és lelki szenvedések, kalandokban gazdag évek után elvezesse a nábobí gazdagság kacsálában forgó kastélyába s azután a gyászba és kétségbeesésbe.

Holczer Adolf a piski vasúti műhelynek volt a munkása. Felesége és Annuska nevű aranyhajú kislánya számára szorgalmas munkával kereste meg a mindennapi kenyeret. Egyszer, munka közben vasszilánk ugrott a szemébe: félíg megvakult. Eldegélt nyugdíjából tovább. Mindenki szerette, megbecsülte. A közbizalom a község birájának választotta. Ekkor a kispolgári nyugalom és beérkezett idején, mellette állt a végzet s vezetni kezdte a maga előre kitaposott rejtelmes utait.

Megmaradt fél szeme miatt egyszer fel kellett utaznia a kolozsvári szemészeti klinikára. Utközben felszedte valahol a fekete himlő veszedelmes csíráit. Kilábolt ugyan a rettenetes betegségből, de az arcan félelmetes nyomok maradtak.

Közben elhidegült tőle a felesége s egyszer csak hiült helyét találta.

Megszokott egy 21 éves fiatalemberrel, akinek szinte anyja is lehetett volna.

Holczer Adolf a csapás előtt idegen világrészbe menekült. Hajójegyet és utilevet szerzett s kivándorolt Braziliába. Magával vitte ekkor már 12 éves kislányát is. Kereste a munkát, de a megélhetési lehetőséget hiába hajszolta. Hihetetlen nyomor, nélkülözés és reménytelen szenvedés között járta be az idegen ország területét. Volt dolga indiánokkal, gauchokkal, cow-boyokkal, az őt világrész mindenfajta sűpredékével. Sokszor csak gyümölcsök és gyökerek pótolták a kenyeret és táplálékot. Végre munkát kapott s szerény keresetét úgy osztotta be, hogy már félre is tudott tenni. Mikor kisse összeszedte magát, átköltözött Argentínába, s a fővárosban, Buenos Ayresben telepedett le.

A sok szenvedésre most következett a szerencse váratlan fordulása.

Félretett pénzéből vett egy sorsjegyet s azzal megnyerte a főnyereményt.

Palotának is beillő házat vásárolt pazarul berendezte. Leánya, aki kezét fogva kóborolt a vad délamerikai pampákon ragyogó lukszusautón járhatóit.

Fejedelmi ékszerek, vagyont érő ruhák simultak a kis leányból ragyogó szépségű hajadonná serdült Holczer Annuska termeléhez.

A végzet könyvében a sors ekkor fordított újabb fejezetre. Holczer Adolfot elfogta a honvágy. Ez év februárjában hajójegyet váltott. Amikor kivándorolt az ismeretlen világrészbe, harmadosztályon, heringmódjára összehúzott fedélközi utasok között kinlódta keresztül a tengeri utat.

Most luksuszgőzösre szállt, elsőosztályú kabinokat foglalt magának és leányának.

Esténként teljes galában ültek vacsorához és vettek részt az előkelő vendégek szórakozásaiban. Berlinben egy hónapot töltöttek. Elment Madeira szigetére. — Bécsben is eltöltött néhány hetet. Réggen moziba is alig jártak, de most megnézték Fedák Sárít és meghallgatták Jeritza Mária világhírű koloratúráját. Három hét Budapesten. S azután hazatért Piskire.

Holczer Annuska látni szerette volna az anyját is. A milliomos Holczer Adolf eleget tett ennek a kérésnek is.

Piskire hozatta volt feleségét, gazdagon megajándékozta, elsőosztályon küldte vissza Aradra.

Ők maguk Piskin maradtak.

Az amerikai milliomos leánya lázba hozta az erdélyi kisváros aranyifjúságát.

Ők jelentkeztek, de ő még korainak tartotta a férjhezmenetelt.

És a sors tovább lapozott a végzet könyvében s ráfordított a legtragikusabb fejezetre. Holczer Annuska jelentéktelen-

nek látszó vakbélizgalmakat hozott magával a tengeren túlról. Édesapja felvitte Kolozsvárra. Június 27-én, szombaton a műtét megtörtént. Látszólag kitűnően sikerült. De utána komplikációk következtek s a braziliai vidéken hősiesen kitartó gyermekszív a fehér kórházi ágyon végzetesen elgyengült.

Július 2-án, csütörtökön Holczer Annuska szemei örökre lecsukódtak.

Holczer Adolf végzete beteljesedett: sokat hányt-vetett élete utolsó örömétől fosztotta meg a könyörtelen halál. A drága halottat hazavitte Piskire. Buenos Ayres-i kis palotájába pedig tragikusan egyedül fog visszamenni.

A VÉGZETES CSALAD.

Sötét és ismeretlen átok üldözi a Holczer-család tagjait. A Holczer-leányok mind életük virágjában pusztultak el. Egyik testvérének — aki Csehszlovákiában él — 17 éves korában halt meg a leánya. Piskin lakó özvegyasszony testvérének leányát elhagyta vőlegénye. Ezt a leányt a bánat ölte meg. Menyasszonyi fátyolát és mirtuszkoszorúját ott találták meg a piski templom Mária-oltárán. Ma is ott omlik le a Mária-szobor homlokáról. — Bátyjának egyik leánya tragikus körülmények között, vérmérgezésben pusztult el. Holczer Annuska volt a negyedik a Holczer-leányok végzetes egymásutánjában.

Az argentinai milliók, a fejedelmi lakás, a vagyontérő ékszerek és ruhák, a híres Rin-lin-Tin törzséből származó pompás farkaskutya hiába várják vissza urnójukat. A végzet, ez a nagy tragédia-rendező úgy akarta, hogy Holczer Annuska se örülhessen az élet örömeinek.

Serestély Béla.

Megvalósult az első mesébe illő örökségi álom

Huszonegy millió fontot örököltek a budapesti Agulárok

Öten osztóznak a három milliárd lejes hagyatékon

Budapest, július 8.

A hírhedtté vált és halvaszületett Horvitz, Khán és ki tudná megmondani még miféle örökség-fantáziák után,

csendben, minden zaj nélkül megszületett az első tényleges mesébe illő örökség.

Nem kevesebb, mint 42 millió angol fontot tesz ki ez a fantasztikusnak látszó örökség, amelyen a pécsi származású Agulár család osztozik a családnak egy Európa másik részében élő ágával.

Lejbe átszámítva több mint hat milliárdot tesz ki az egész örökség, amelyben Magyarországról Agulár Izidor fogtechnikus, Kazár Aladár állatorvos, özv. Payr Leoné és még két Budapesten élő Agulár leszármazott van érdekelve.

Az Agulár családot őseredetileg Ad-

lernek hívták s Magyarországon éltek. Később áttértek a katolikus hitre, felvették az Agulár nevet, s a család egyik tagja, Agulár Mózes, Angliába került, ahol a papi pályára lépett és a püspöki rangig vitte fel. Utódai bankároskodással foglalkoztak s így alapították meg a mesébe illő hatalmas vagyont.

Az Agulár család utódok nélkül kihalt londoni ágának fantasztikus vagyona hosszabb idő óta gazdátlanul hevert.

Utóbbi időben, Vámbéry Rusztem, a világhírű magyar jogtudós vette kezébe az ügyet s a boldog örökösök most nagy hálával és elismeréssel adóznak Vámbérynek, s neki tulajdonítják, hogy birtokába jutnak a mesés vagyonnak.

Az eljárás meggyorsítása céljából a család egyik tagja már ki is utazott Londonba.

A temesvári tábla elvi jelentőségű döntése szerint:

Szabad a Zeileis-gépek használata

Temesvár, július 8.

Szabad-e Románia orposainak praksisukban felhasználni a Zeileis-féle magasfrekvenciájú elektromos gépeket? Erre a kérdésre adott feleletet keddi ülésén a temesvári ítélőtábla mellett működő közigazgatási bíróság, kihirdetve az ítéletet két temesvári orvosnak a közegészségügyi minisztérium ellen beadott keresetére.

Wachsmann Alvin dr. és Szana András dr. ismert temesvári orvosok a legelső között voltak, akik a gallspachi csodadoktor újrendszerű elektromos gépeit, a melyek magasfrekvenciájú elektromos árammal gyógyítanak különböző betegségeket. Néhány héttel ezelőtt a közegészségügyi minisztérium, arra való hivatkozással, hogy a legfelsőbb egészségügyi tanács még nem véleményezte a Zeileis-gépeket, a Monitorul Oficialban közzétett rendelettel

betiltotta a gépek használatát.

A temesvári hatóságok siettek eleget tenni a rendeletnek és a két orvos Zeileis-berendezését zár alá

helyezték.

Az orvosok kereseteket adtak be a közegészségügyi minisztérium ellen és a közigazgatási bíróság a néhány nappal ezelőtt megtartott tárgyalás után kedden hirdette ki a romániai orvosok részéről igen nagy érdeklődéssel várt ítéletet.

Az ítélet megállapítja, hogy a közegészségügyi minisztérium rendelete beletűközik a román alkotmányba és törvénytelen s ezért érvénytelennek tekintendő.

Minthogy a minisztériumnak nem volt joga a rendeletben foglalt intézkedésekre Wachsmann Alvin dr. és Szana András dr. Zeileis-gépeit feloldja a hatósági zárlól s egyben arra kötelezi a minisztériumot, hogy az eljárás költségeit fizesse meg.

A temesvári ítélőtábla mellett működő közigazgatási bíróság ítélete azért érdemel nagy figyelmet, mert elvi jelentőségű döntés, amely most már módot ad arra, hogy a romániai orvosok praksisukban szabadon és zavartalanul alkalmazhassák a gallspachi Aeskulap csodagépeit.

Meleg van — a Cuvântul kacsázik

Bukarest, július 8.

A Cuvântul legutóbbi száma kiáltó betűkkel feltűnő cíket közöl egy állítólagos kémkedésről, amit egészen titokzatosan módon Brassóban lepleztek volna le. Említett lapúrsunk tudni véli, hogy két tisztet és több altisztet már le is tartóztattak s arról is tud, hogy a brassói katonai körökben, valamint kisebb-ségi (?) körökben közismert tisztet tartóztatás nagy feltűnést keltett. A misztikus híradással kapcsolatban az Adevarul a szigorúan vezérgazdaságához fordult, ahonnan azt az információt kapta, hogy az egész híradásból egyetlen szó sem igaz, semmiféle újabb kémkedési ügyről nem érkezett semmi jelentés. A Cuvântulnál ugylátszik már dühöng az ugorkaszegző, hogy erdélyi rémhírekkel nyugtalanítja a román közvéleményt.

Ruszin küldöttség panaszkodott Prágában a romániai hatóságokra

Prága, július 8.

A csehszlovák belügyminisztériumban tegnap 11 határmenti ruszin község küldöttsége jelent meg és memorandumban foglalt panasz-sorozatot nyújtott át arról, hogy a román határ mellett elterülő úgynevezett kettősbirtokok tulajdonosainak a román hatóságok rendkívül sok kellemetlenséget okoznak. A román hatóságok tudniillik a csehszlovákiai alattvalóknak a román területre eső birtokrészt ki akarják sajátítani és a tulajdonosoknak mindenféle nehézségeket okoznak, hogy a földek megművelését hátráltassák.

A kormány több tagja végighallgatta a ruszin községek panaszáradatát és végül is azt ígérték meg az érdekelteknek, hogy a román határ mellett elterülő kettősbirtokok ügyét minisztertanács elé viszik és diplomáciai úton kérnek felvilágosítást a román kormánytól.

Lapunk folytatólagos, zavartalan küldését csak úgy biztosíthatjuk, ha IDEJÉBEN GONDOSKODIK:

az előfizetés megújításáról

FIGYELJE MEG a címken feltüntetett lejárati s ha lejárt az előfizetése, ujtssa meg idejében!

Megnyílt! Szg. 269 Uj szálloda!

NEW-YORK

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143
(a Gara de Nord mellett)

és „HOTEL MARNA”, Buzești 3.

Egúgyas szobák 100-120 lejt kétágyas szobák 140-160 lejt, beleértve az összes illetékeket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzékeny kiszolgálás.

A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

SZENÁTUS

Írta: JORGA

Zenélét szerezte: ANGHELESCU

Bukarest, július 9.

A szenátus hivatalos neve Maturul Corp. azaz Érett Testület.

Még szerencse, hogy az Érett Testület újabb gondoskodik botrányokról és így megszűnik a parlamenti élet. Mert a kevésbé érett testület, a kamara csak unalmat terjeszt maga körül. Az öreg és bölcs szenátorok hevesen vitatkoznak, kiabálnak, izgulnak, gesztikulálnak a padok között, míg a fiatal és egyáltalában nem bölcs képviselők ásitóva unatkoznak s mialatt a szónokok kiadják egész lelküket, vezércikküket böngésznek helyeken.

Ma például végignéztam egy szenátust, mint a kamara ülését. Az utóbbiról nem érdemes beszélni. A kánikula ráfeküdt a t. Háza, mindenki a nyári szünetről álmodozott, terjedős szónoklatok hangzottak el a költségvetés csökkentéséről s a büffében angró-tételekben vásárolták a fagyilaltot.

Ezzel szemben a bölcs öregek házában?

Nem akarok tulozni, de valósággal forrtak a kedélyek. A forró nyár hőfoka télszaki fagy volt a szenátorok temperamentumához képest. Komoly viharok zajlottak le az Érett Testületében, olyan zajongás és zúgás verte fel a falakat, hogy ahhoz képest a legérettebb testület közgyűlése csendes litánia lehet.

Megjegyzem, hogy e viharban nagy része van magának a szenátusi helyiségnek is. Mielőtt ugyanis szenátusi teremné avanszált volna e szála, színház volt. — Komoly színház, a Teatrul Popular. Színháznak ugyan gyakorta most is színház, csak nem népszínház.

De egyébként nincs légyeges változás. Azelőtt is Jorga-darabok mentek e falak között s most is Jorga-darabok mennek. Közepes sikerrel.

Sajnos, az egész épületnek begyökeresedett hagyományai vannak. Ugyanis e palota, mielőtt a román Tháliának hajlékot adott volna, az „Osztrák-magyar honfiak köre” volt. Ez még békebeli emlék. A honfiak köre meglehetősen hazafias szellemű testületet képezett, a monarchia határozott barátai tartozhattak csak kebelébe. Akkoriban még szabad volt központi hatalmak-pártinak lenni, mert a látszat azt mutatta, hogy maga Románia is Pest és Bécs felé gravitál.

Persze, a látszat sokszor csal. Illetve ez a gravitáció tényleg nem hiányzott. Csak fegyveres erővel akart megtörténni. Románia valóban vágyódva gondolt Bécsre. De a vágyódás nem a tiszta szerelem gyümölcse volt, hanem afféle türelmetlen sóvárgás, amit Babits úgy fejez ki: Mezőn, hogyha lányra lelsz, meg se kérde, úgy ölelsz...

Tehát ez épületben egykor osztrák-magyar honfiak tanyáztak. A falak átadták nagyszerű nemzeti érzésekkel. Hagyományt lehelnek itt a folyosók, a falak, a butorok s minden. Nem lehet hát csudálni, hogy amikor az osztrák-magyar monarchia honfiát Nagyrománia honfiái váltották fel, őket is elragadta a tradíció, el pedig annyira, hogy másutt egész év alatt sem mentenek annyi hazát, mint itt egyetlen ülésen.

Természetesen ezzel nem akarom azt mondani, hogy a kamara kevésbé hazafias, mint a szenátus. Azonban a kamara hazafiaságát bizonyos — bocsánat! — szóért — slendriánság jellemzi. Például felpattan egy fiatal cuzista s azt mondja, hogy a nemzeti érzés megköveteli, verjük ki a zsidókat. Vagy felpattan a másik s azt mondja, tisztelt uraim, véleményem szerint honáru az, aki azt vallja, hogy Románia nem egységes nemzeti állam. Vagy felpattan egy liberális s leleplezi, hogy Erdélyben dul az irredenta, sürgős intézkedéseket kér a kormánytól. Ilyen a kamarai honmentés. Meggondolatlan, Tulheves. Elhangzó szóbeszéd. Kimondom s egy perc múlva már nem is tudom, hogy az előbb államférfia voltam.

Ezzel szemben a szenátusban — hiszen éppen ezért Érett Testület — intézményesített a hazafiaság. Itt komoly tervek, megdöntött lehetőségek, kiszámított taktikai szempontok uralkodnak. Például Anghelescu ma azt mondotta, úgy kell megalkotni a középiskolai oktatás reformját, hogy Románia 40 éven belül tényleg egységes nemzeti állam legyen. Nem hamarkodott, nem megdolgolatlankodott, nem türelmetlenkedett. Teljes negyven évet engedélyez. Konceptiója van.

Tisztában van azzal, hogy Romániában öt milliónyi kisebbség él. Az összlakosság

egyharmad része. Nem lehet őket úgy felfújni, mint a dudát.

Tehát határidőt szab. Negyven évet.

Van szíve terminust kijelölni, nem eseti el a dolgot, mint egy éretlen gyerkőc. Számol az adott helyzettel s egyrészt megjelöli a célt: a lakosság elromanosítását, másrészt a lehetőséget: egy kis idő mégis csak kell hozzá.

E megfontoltság még Jorgát is elragadta, élénken és kedvesen megtapsolta Anghelescut.

Maga a vihar — mely spontán és hazafias volt — Sándor József körül játszódtott le.

Sándor ugyanis til takozott (ha már a középiskolai oktatásról van szó) a magyar iskolák fokozatos megsemmisítése ellen. Már legelső szavainál felviharzott a felháborodás. Ugyanis a szenátus szerj Sándort, aki érmérsékleténél fog a gyakorta igen kiemeltenül beszél. Ha felmegy a szószékre, gunyos és türelmetlen hangok hullámoznak végig a padok között.

— Larási! Larási! Vagyis: megint! Már megint? Mi a csudának beszélsz már megint? Hiszen ugy sem vétetik figyelembe...

Ebben igazuk van. Mert ha valamit figyelembe vesznek, akkor azt megadnak maguktól is. Ha pedig valamit nem adnak meg maguktól, akkor hiábavaló minden szónoklat.

Meg is kérdeztem Sándor Józseftől, miben látja szenátusi küzdelmeinek értelmét?

— Hogy miben?... Abban, hogy a becséideim belekerülnek a naplóba...

— S ennek mi a jelentősége?

— Fiatal még, nem tudja... az, hogy a naplók néha feltámadnak...

Ez a kifejezés, ez a napló-feltámadás alkalmas arra, hogy új politikai műszo legyen. Igen sokat kifejező műszo. Ahhoz ugyanis, hogy feltámadjon valami, az szükséges, hogy előbb eltemetődjön. Ez pontosan megtörtént ma. Sándor József igen bátran beszélt, egyszerre hadakozott százfelé, még az elnökkel is, de alig hallgatott el, szavait máris eltemették, mint-ha sohasem hangzottak volna el.

Anghelescu egy csapásra letaglóztta a sándori filippikát, mely igen önértékes, erőteljes és alapos volt, azzal a frázissal, hogy mit akarnak a magyarok, mikor ők valaha valóságos pusztító hadjáratot viseltek a románok ellen?

Az egész konzervatív és negyven évi terminusra beállított iskolapolitikát megindokolja azzal, hogy egykor sem volt jobban.

Ami egyébként nem is igaz. Mert az Appnyí-féle iskolarendszer részleteiben lehetett ugyan elfogult, de sohasem tűzött ki olyan célokat, hogy Magyarországot félszázadnál rövidebb idő alatt egységes nyelvű állammá alakítsa. Ami magyarosító törekvés mutatkozott, az csak a nemzetiségek értelmiségi osztályának beolvasztási kísérletében jelentkezett. Ez is csak amugy felvállról.

Egyébként Anghelescu azt is mondta, hogy a Népszövetség szakvéleménye szerint Románia kisebbségi iskolapolitikája felvilágosult, kitűnő, több, mint amennyit várni lehetett.

Valóban, több. Sokkal több. Ezt helyesen állapította meg a Népszövetség. Pedig meg sem kérdezte a magyarokat ez iskolapolitika felől. Ha megkérdezte volna, akkor látta volna, hogy mennyivel több.

Nemcsak annál több, amit várni lehetett, hanem annál is, amit álmodni lehetett.

Egy görög bölcs mondotta egyszer, hogy az udvariasság az emberi társadalom egyetlen életlehetősége.

Tényleg, mit kezdenénk, ha nem udvariaskodnánk egymással? Jóreggelt helyett összeugranánk és kikaparnánk egymás szemét. Ön nagyon szívélyes, kedves uram, igazán hálás vagyok! — mondjuk most. — Ön egy erőszakos, lehetetlen fráter, odakének egyet, hogy csatant! — mondanánk akkor.

Ma a szenátusban Jorga azt mondotta Anghelescunak, hogy köszöni a szíves figyelemzését, utbagazításait, tanácsait, melyekkel módot nyujtott neki arra, hogy megváltoztassa eredeti javaslatát s azt sok tekintetben tökéletesítse.

Hát erre kell az udvariasság. Mert ha ez nem volna, akkor Jorga azt mondaná:

— Évtizedek óta készülök a miniszterelnökségre s mint professzor, különösen a közoktatás megreformálására készültem elő. Új és modern pedagógiát akartam megvalósítani. Most végre elérkezett az áhított pillanat, itt ülök a bársonyszékben, beterjesztettem javaslatomat. De a helyett, hogy alkotnék valamit, jössz te és beleavatkozol mindenbe. Azt akartam, hogy ne legyen érettségi. Azt mondtad, legyen. S lőn. Azt akartam, hogy magyar tanszék legyen az egyetemeken. — Azt mondtad, ne legyen. S nem lőn. Azt akartam, hogy germán rendszerű tanterv legyen a középiskolákban. Azt mondtad, francia legyen. S az lőn. Azt akartam, ... azt mondtad... az lőn... S tehetetlen vagyok Mert ha a liberálisok ellenem fordulnak, megbukok. Ó, te erőszakos, lehetetlen, terrorista, reakciós fráter, mint gyűlöllek, hiszen szemem előtt fojtod sárba életem minden álmát s összes eszméimet.

Ehelyett udvariassan tapsol Anghelescu felé s megköszöni a támogatást.

Ezt nevezik civilizációnak.

S bölcseségnek. Hiába, Érett Testület a szenátus.

Szinte tulértett.

(m. i.)

ÚJ TERVEK, ÚJ REMÉNYEK AZ AMERIKAI KEZDEMÉNYEZÉS NYOMÁN

Amerika nem áll meg az egyéves moratóriumnál

Hoover a genfi leszerelési-konferenciára tartogatja a nagy ütőkártyáját
Hindenburg lelkes távirata Hooverhez

Washington, július 8.

Amikor Mellon amerikai pénzügyi államtitkár a párisi tárgyalások befejezése után Washingtonba meglehetősen a francia hozzájárulás örömhírét, Hoover elnök a boldogságtól ragyogó arccal fejtette ki a sajtó képviselői előtt ennek az eseménynek történelmi jelentőségét. Az amerikai öntudat tárgyalagosságával szögezte le, hogy Európa gazdasági válságának csak egy oka van: az egymástól való állandó rettegés, amely minden győztes államot a fegyverkezés örületébe kergetett.

— Meg kell találnunk a módját a leszerelési terhek enyhítésének — mondotta Hoover — a közel jövő kötelességeit mérlegelve — mert a tulhajszolt fegyverkezés költségei többszörösen felülmulják a nemzetközi adósságokat.

Hoover elnök nyilatkozata már nagyjában elárulja azt a messzemenő programot, amelyet Amerika, a világ bankárja követni akar a háború és a szuronyos béke súlyos következményeinek elhárításában.

Megszünteti Európa fegyverkezési pszichózisát és a militarista kiadások csökkentésével felszabaduló milliárdokat építő munka céljaira fordítani.

Castle államtitkár, aki Hoover elnök nagyvonalu terveinek egyik legodább munkatársa, a párisi megegyezés után az egész világban nagy figyelmet érdemlő nyilatkozatban foglalta össze Amerika legközelebbi terveit.

— Hoover elnök — mondotta Castle államtitkár — eredetileg azt határozta el, hogy

a világ összes államainak elengedi politikai természetű adósságát, olyan

mértékben, amennyire azt az egyes államok fizetőképessége megszabja.

Az Egyesült Államok politikai körében az a felfogás alakult ki, hogy Hoover elnök ezt az elhatározó lépést egyelőre azért nem valósította meg, mert az utolsó ütőkártyát nem akarta kijátszani a genfi leszerelési konferencia előtt.

Illetékes washingtoni politikai körökben bizalmasan azt a magyarázatot fűzték Hoover elnök és Castle államtitkár nyilatkozataihoz, hogy amennyiben Európa a leszerelési konferencián megfelelő előkészítést tanusít a fegyverkezési költségek mérséklésében, Amerika hivatalosan is fel fogja vetni a nemzetközi adósságok elengedésének kérdését, ha tudniillik a moratórium egy esztendeje nem hozná meg a kellő enyhülést az európai gazdasági helyzetben.

SZERDÁN KEZDŐDNEK A YOUNG-TERV TANÁCSKOZASAI

Amint már tegnapi számunkban megírtuk, Franciaország hivatalosan is bejelentette, hogy az angol kormány által felvetett értekezlet tervéhez hozzájárul és hajlandó résztvenni azokon a tanácskozáson, amelyek a moratórium tervezetét igyekeznek összeegyeztetni a Youngtervezettel. A tanácskozások szerdán kezdődnek a Young-tervet aláíró államok képviselői között.

Ezen a tanácskozáson fejezik be tulajdonképpen a francia-amerikai tárgyalásokat, amelyek két pont tekintetében nem tartalmaztak végleges megoldást s egyuttal összhangba hozzák a Young-tervezet megállapodásait a moratórium által teremtett új világ gazdasági helyzettel.

Mellon államtitkár párisi tárgyalásainak befejezése után, Hindenburg, a német birodalom elnöke megleghangú táviratban fejezte ki a német kormány és nép háláját a moratórium-terv sikeréért. Hindenburg távirata a következő:

Miután a párisi tárgyalások befejeződtek és az egyéves moratórium életbe lépett, szeretném önnek és az amerikai népnak a német nemzet köszöntését tolmácsolni. Kívánom, hogy az egész világ — hála az ön kezdeményezésének — békés és bizalomteljes együttműködés új érája felé haladjon. Ez a legőszintebb kívánságom.

Ne borotvapengét kérjen hanem követelje a

Vezérképviselő: C. Duisberg
Bucuresti, I. Str. Carol, Nr. 3

Hírek

Töröm a fejemet

ZITA LATOGATÁSA

Ugy hírlík, hogy nem hiába
Ment Zita Itáliába,
Minket nem lep meg semmi tán,
Mindig állítottunk a Zitán!

n. f.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Budapesti táviratozók: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint nyugat felől terjeszkedő zivataros esők várhatók, hősüllyedéssel, keleten egyelőre még meleg.

— NEM SEMMISÍTETÉK MEG BALOGH ISTVÁN CSIKI MANDÁTUMÁT. Bukarestből jelentik: A kamara fegyelmi bizottsága tegnap határozott Balogh Istvánnak, a kormányparti listán Csikmegyében megválasztott képviselőnek mandátumáról. Mint ismeretes, dr. Willer József a Magyarpart nevében a mandátum megsemmisítését kérte, mert Baloghot régebben anyagi haszonért elkövetett büncselekmény miatt jogerősen elítélték. A bizottság hosszas vita után, a legnagyobb meglepetésre, úgy döntött, hogy igazolja Balogh mandátumát, mert az általa elkövetett büntény nem szerepel a választási törvény 27. paragrafusában felsorolt és a méltatlanságravonatközo cselekmények között. Ez a határozat annál meglepőbb, mivel a fegyelmi bizottság eddig nem csupán közönséges büncselekményeket, hanem egyszerű politikai ténykedéseket is kellő indoknak ítélte egyes mandátumok megsemmisítésére. Hírek szerint Balogh már elvesztettnek tekintett mandátuma érdekében Aregtoianu belügyminiszter lépett közbe. Hogy a belügyminiszter miért helyezte olyan nagy súlyt erre a mandátumra, azt csak a jövő fogja megmutatni. Egyébként a döntés ma körül a kamara plénuma elé, mely valószínűleg helyben hagyja a bizottság határozatát.

— AUGUSZTUS 10-ÉN KEZDŐDIK A SZOVÁTI ORSZÁGOS SAKKVERSENY. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Augusztus 10-én, hétfőn, országos sakkverseny kezdődik Szováta-füredőn, ahová erre az alkalomra Románia tíz legjobb sakkozóját hívták meg. A verseny rendezője Sadoveanu szenátusi elnököt kérte fel arra, hogy a sakkversenyen elnököljön.

— A MAGYAR PARLAMENTI VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYE. Budapesti jelentik: A magyarországi parlamenti választások utolsó fejezete is lejátszódott a keddi pótválasztások megejtésével. Ennek eredményeit is figyelembe véve, a mandátumok a következőképpen oszlanak meg a pártok között: Az egységes párt 157, a keresztény párt 32, Gaál Gaszton pártja 10, a szabadelvű és demokratikus ellenzék 7, Friedrich Istvánék 2, Vázsonyi János pártja 2, a Kossuth-párt 2 képviselővel vonul be a parlamentbe, míg a pártok kívüli képviselők száma 17. Az új magyar parlamentben tehát megsemmisítő fölényrel kezd meg az ülészakot a kormányon levő egységes párt.

— HÖSEGBE FULLADT A „FERROKÉMICA” PER TÁRGYALÁSA. Bukarestből jelentik: A „Ferrokémica” perének mai, tizenegyedik tárgyalási napján Cornea őrnagyot, aki a gyárban, mint vegyszergyártás vezetője, hallgatták ki. A tanu elmondotta, hogy ő tette meg a feljelentést annak idején a hadügyminisztériumhoz, miután azonban látta, hogy a vizsgálat nem indul meg, visszavonta feljelentését. Az elnök megállapítja, hogy a feljelentés, mely a bünygy iratai közé van csatolva, csakugyan nincsen regisztrálva, és ugyancsak semmiféle döntés sincs rávezetve. A tárgyalást a rekkenő hőség miatt kénytelen volt elnapolni.

— ERDELYI UTJA NAGY-MAGYAR-ORSZÁGTÓL — NAGY-ROMÁNIAIG cím alatt Mikes Imre tollából lapunkban leközölt óriási feltűnést keltett munka könyvalakban is megjelent. A rendkívül szép kiállítású, két kötetből álló könyv ára fűzve 160 lej, aranyozott vázinkötésben (egybekötve) 200 lej. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

— FIZETÉSKÉPTELEN LETT A NAGY-SZENTMIKLÓSI TAKARÉKPÉNZTÁR. Temesvári tudósítónk jelenti: A Bánság egyik legrégebbi pénzintézete, az 1896. óta fennálló Nagyszentmiklósi Takarékpénztár a napokban beszüntette fizetéseit és a temesvári törvényszékhez fordult a kényszeregyezségi eljárás megindítása végett. A pénzintézet passzívái 17, aktívái 19 millió lejre ruának, s fizetési nehézségeit is az okozta, hogy követeléseit nem tudta behajtani. A bank igazgatója három éves moratórium mellett 100 százalékos kiegyenlítést ajánlott fel hitelezőinek.

— MAROSMENTI TÖRTÉNET. 1931-BŐL. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Marosvásárhely környékén nagy részvétellel és megdöbbenéssel tárgyalják az alábbi, szomorúan jellemző történetet: Siklós községben megperdült a végrehajtó dobja. Neufeld Ignác malomtulajdonost licitálták, aki ellen hitelezői kérések végrehajtást. Megkezdődött már a szomorú aktus, amikor az árverésre összehívott tömegből valaki elkiáltotta magát: „Neufeld ur, a Vilmoska vízbe esett!” Az árverés izgalmaival különben is ideges Neufeld azonnal a kuthoz szaladt, hogy fiacskáját kimentse. A kut mély volt és az apa egészen elmerült a vízben. Az árverésre összegyűlttek segítségével mégis sikerült Neufeldet kimenteni s csak akkor derült ki, hogy a fia nem is esett a kutha. A tragikus intermezzo után a végrehajtó dobja, mintha semmi sem történt volna, egykedvűen verte tovább a nyomorúság gyászindulóját.

TOSCANINI NEM TÉR VISSZA TÖBBET OLASZORSZÁGBA. Beyreuthból jelentik: Émlékeztet még az a kínos feltűnést keltett botrány, amelyet Olaszországban a faszisták rendeztek Toscanini, a híres olasz karmester egyik hangversenyén, Toscanini, aki most Beyreuthban a Wagner operákat dirigálja, kijelentette egy amerikai újságíróknak, hogy a beyreuthi ünnepségek után rövidesen Amerikába megy, ahol fényes feltételek mellett várják. Az interjú befejezésül azt a kijelentést tette az olaszok zenebűszkesége, hogy többet soha nem tér vissza Olaszországba.

— BORSODI UR POFOZKODIK. Ne csalj, de, ha már csalál és rajtaszínnek, fogd be a szád és iszkolj tovább. Ezt diktálja a legminimálisabb szemérmesség. Borsodi József ur, volt csalános aljegyző, jelenleg a Gazdák Biztosítói Intézetének az ügynöke, a ki Nagykarolyban megpofozta Lilienfeld Lipót újságíró, amiért nem engedte ingyért újságot olvasni, bizonyosságot tett arról, hogy nem ismeri a szemérmességnek ezt a fajtáját, sem azzal nincs tisztában, hogy nem tulságosan hősies és uri dolog újságírókat pofozni. Még akkor sem, ha történetesen épkezláb ember és nem rokkant az illető... De... valami hiba van a kréta körül Lilienfeld részéről is. Az az érzésünk, hogy Borsodi ur nem először olvassa nála ingyen az újságot, de mostanig egyszer sem pofozkodott. Megfértek egymással, Békességben s a kiadók kárára. Nem a becsület, hanem a fizetség körül támadt a differencia kettejük között. Nem tudjuk, hogy így van-e, de ez az érzésünk... S a tanulság is levonható: se egyetértve az áruval, se haraggal, ne olvasson senki ingyen újságot, mert az egyenlő a lopással s a csalással: az az újság, ami ott hever az árusító pultján, a kiadó tulajdona, s aki azt olvasás formájában használni akarja, — fizessen meg érte. De ne pofonokkal...

— BIBESCU HERCEGE MEG MINDIG A KESELYUKKAL VIASKODIK. Budapesti jelentik: Bibescu herceg tegnap délután Párisból a magyar fővárosba érkezett. Fogadtatására kivonult az Aeroszövetség a Mátyásföldre, ahol a herceg megint elmondta ismert indiai kalandját a keselyűkkel. Különben a herceg még most is magán viseli a furesz keselyű-repülőgép-háboru jegyeit, mert a lezuhan és kigyulladt gép oly súlyosan sebesítette meg, hogy még most is sántít. — A herceg néhány órai pihenés után Bukarestbe utazott.

— LAPUNK RÉSZERE SZÓLO mindenemű hirdetések, eredeti díjszabásunk szerint felvez az *Agencia de Publicitate „Mercur”* Bucuresti, Str. Sarindar 12. (Alapítva 1915-ben.)

A temesvári érettségi és a kisebbségi diák magyar dolgozata

Temesvár, július 8.

A Bánság fővárosában is megkezdődtek az érettségi vizsgálatok, amelyeknek ezutal rendkívül érdekes szenzációja akadt.

Az egyik bakkalaureatus-jelölt, Halmos Tibor, aki egyébként Kolozsváron végezte a középiskolát, azzal a kéréssel járult a vizsgáztató bizottság elnökéhez, hogy miután a feladott tételek kidolgozását román nyelven nem tudná elvégezni, engedjék meg az írásbeli tételnek magyarul való elkészítését.

Az elnök megadta a kért engedélyt. És Halmos Tibor magyarul írta meg írásbeli dolgozatát, amelyet a bizottság a legjobb kalkulussal, tiszességgel tüntetett ki. Ez volt egyébként egy évtized óta az első eset arra, hogy kisebbségi diák az anyanyelvén készíthette el az írásbeli érettségien feladott tételt.

— UJ BOLYGÓT FEDEZTEK FEL. Tokióból jelentik: A kiotoi csillagvizsgálóban hosszabb idő óta folytatnak megfigyelést, egy eddig ismeretlen csillag felkutatására. — A vizsgálat eredménnyel járt, amennyiben a földtől száznöveleant mértföldre, egy tizen-négyezer mértföld átmérőjű új bolygót fedeztek fel. Az új csillagot még nem keresztelték el. Ime, egy nem realizálható felfedezés.

— MAROSVÁSÁRHELYEN 80 ELBOCSÁTOTT VASUTAS PERI! AZ ÁLLAMKINCSTART. Marosvásárhelyről jelentik: A CFR vezérigazgatóságának rendeletére megtartott legutolsó nyelvviszsgák alkalmával, április 5-én, az összes marosvásárhelyi vasuti munkásoknak is jelentkezniük kellett a kolozsvári üzletvezetőségnek. A vizsga eredményeképpen 80 vasuti alkalmazottal, vonatvezetőkkel, mozdonyvezetőkkel, fűtőkkel és munkásokkal közölték, hogy románul nem tudnak és elbocsátják őket a szolgálatból. Az érdekelt vasutasok, akik legnagyobb részben évtizedek óta állanak a vasut szolgálatában, elhatározták, hogy a rövid úton való elbocsátásban nem nyugszanak meg és jogos nyugdíj-követelésükért pert indítanak az állam ellen. Megbírást adtak egyik marosvásárhelyi magyar ügyvédnek, hogy keresetüket az illető tábla mellett működő közigazgatási bíróságnál a legrövidebb időn belül nyújtsa be.

— EGYRE ERÉLYESEBBEN FOLYTATJÁK A VIZSGÁLATOT BOCU SZEVER ELLEN. Temesvári tudósítónk jelenti: A lippai Bocu-házban megtartott házkutatás után egyre erélyesebben gyűjtik a vádpontokat a volt bánsági tartományi főnök ellen. A vizsgálatot most annak tisztázására is kiterjesztik, hogy vajon kifizette-e Bocu dr. a Franciaországban rendelt méregdrága butorokat. — Bocu a hivatala számára is hozott francia butorokat és a tartományi főnökség könyvei szerint azoknak árát 150.000 frankban ki is fizették. Most azonban a francia cégek keresetét indítottak 150.000 frank erejéig. A vizsgálatnak kell most már tisztáznia, hogy a volt tartományi főnök mire fordította a vitás összeget, amely manapság igazán nem nevezhető megvetendő summának.

— AHOL NAPONKÉNT SZÁZ ESERNYŐT HAGYNAK EL. A nagyvárosi forgalom emelkedése arányában, mint a statisztika megerősíti, a feledékenység is elhatalmasodott Párisban. 1900-ban a rendőrségnél még csak 67.000 elhagyott tárgyat szállítottak be, tavaly azonban ez a szám már 176.000 darabra emelkedett. Evi átlagban naponként száz esernyőt és husz kulcsot hagynak el. A szórakozottság tanujeleinek még magasabb számjegyeit találni a párisi pósthivatalnál, a melyhez naponta hater levél érkezik hamis, vagy elégtelen címzés miatt visszazs.

— KIIRTOTTA CSALÁDJÁT A NYOMOR MIATT. Karlsruhe-ból jelentik: Az utóbbi hónapok annyira gazdag öngyilkosszatisztikáját most egy egész nyomorgó család szaporította. A város munkásnegyedének egyik bérházában egy Inz nevű házmeester feleségével és három kisgyerekével együtt öngyilkos lett, oly módon, hogy a gázcsapot nyitva hagyták. Mire a házban lakók figyelmeztetést kaptak a gázszagra, amely az egész házat beirtatta, a szerencsétlen család mindegyike halott volt már.

Indítás csak VARTA akkumulátorral biztos!

— IKER-CSIRKÉK. Érdekes természeti ritkaság csodájára járnak a zalamegyeyi Kemen-dollár lakosai. Horváth János ottani gazdának portáján ugyanis a napokban az a ritka eset történt, hogy a kotló egy tojásból két csirkét költött ki. Mindkét aprócska normális fejlődési és vigan éli világát.

— A TEMESVÁRI TEJ ÉS A BÜROKRACIA. Temesvári tudósítónk jelenti: Mindig sok baj volt a temesvári városi közigazgatás egyik üzemével, az állandó deficittel küzdő tejközponttal. Most is baj van, még pedig akkor, hogy Bukarestből közigazgatási vezérfelügyelőt kellett leküldeni, hogy rendet teremtsen a szelid és békés tejcske temesvári pancsoldája körül. Az történt ugyanis, hogy a tejüzem igazgatója, Rajka Aurél néhány alkalmaszattal kötelességmulasztás és engedetlenség miatt utcára tett. A szelnek eresztett emberek a városházára szaladtak s elmondották, hogy azért tették ki a szűriüket, mert Rajka igazgató rájuk parancsolt, hogy pizzel higítsák fel a tejet. Nem teljesítették a parancsot. — kidobták őket! A temesvári városatyák a teljbonyodalomra azt mondták: Nosza jöjjen egy generáinspektor és öntsön az tisztá tejet a tepsibe. S oh Szent Bürokrácius, áldassék a neved. Victoreanu vezérfelügyelő le is jött Temesvárra, felkaparta a tejet s megállapította, hogy a vizezt illetőleg Rajka igazgatónak valóban vaj van a fején. Nemcsak szaporította a városi tejet, de azt is csak olyan kereskedőknek adott, akik előre lepengettek némi baksisokat. Az ügynek súlyos következményei lesznek: Rajka igazgatót és néhány tejjüzemi pancsmestert büntetésből más üzemhez helyeznek át. Hiába, van nálunk rend, az bizonyos!

* Gazdálkodók könyvei: Élető: Sajt és vajgyártás 136, Bernátsky: A veteményes kert 190, Bernátsky: a gyümölcskertészet elemei 130, Dörner Béla: Burgonyatermelés 144, A kertés tevéysége és hízalása 612, Horn János: Gyümölcstermelés 340, Ignác Sándor: Méhészet 136, Krenedits: Baromfitenyésztés 143, Mócsy: Lótenyésztés 88, Pettenkoffer: A bor, annak készítése és kezelése 283, Dr. Schandl: Szarvasmarhatenyésztés 110 lej. Postai megrendeléseket raktárról azonnal elintéz a Bressói Lapok Könyvosztálya.

Amortizációs kölcsönöket

városi házakra lej értékben, 10—40 évi időtartamra folyósítatunk. Kolozsvári Néphank és Zalog Hitelezőzet R. T. Szép-ucca 1. Szz.

Tanuló

keresletik azonnali belépésre. Julius Nedoma Brassó, Kapu-utca 13. sz. alatt

Szabásznő,

aki perfekt női- és férfi fehérnemű kiszabásában és varrásában, azonnalra felvétetik

JULIUS NEDOMA

műhelybe

Brassó, Kapu-u. 13.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ

BRASSÓ, Telefon: 564.

Szerdától kezdve **„BESTIA”** vagy (Utolsó futtatás) című hangosfilm fut. Főszerepben: ALMA BANNETT, és RICARDO CORTEZ.

Figyelem! Jön!

A nagyvárosi fények

című slágerfilm. Főszerepben:

CHARLIE CHAPLIN

„MODERN MOZGÓ” BRASSÓ

Telefon: 518
Ma szerdán a világ legnagyobb sikerű film-remekje **Biró Lajos** regénye

„Az utolsó parancs”
EMIL JANNINGS-al

A leghatalmasabb film, amit valaha készítettek

Következő műsorujdonaság **német filmopere**re beszél, énekel, táncol, zenél

Diákszerelm
ibolyanyiláskor

FRITZ BAUMANN operaénekes és ANITO DORIS-al — **WESTERN** beszélőgép

— **ELFOGTAK A BUZIÁSI RABLÓ-TAMADÁS TETIÉSEIT.** Buziásról jelentik: Izgalmas rablótámadási kalandban volt része a napokban Stern Imre kereskedelmi utazónak, akit a buziai erdő sötétjében fényes nappal egy több tagból álló cigány csoport megátadott és kifosztott. A buziai csendőrség több napon keresztül nyomozott a rabló cigánybanda után, akiket tegnap sikerült elfognia a négy Novákovics-testvér személyében. A vakmerő banditákat a csendőrség átadta az ügyészségnek.

— **A NAGY HŐSÉG MIATT PERMANENCIÁBAN VANNAK A MENTŐK BUDAPESTEN.** Tudósítónk jelenti: A magyar fővárosban a fullasztó hőség tegnap elérte kulminációs pontját. A hőmérő árnyékban 34 fok Celsiusot mutatott. Az utcákon egymást érik az ájulások és napszúrások. A mentők, akiket sürűn hívnak segélynyújtásra, állandó permanenciában vannak.

— **ANYJA KARJAIBÓL AZ ABLAKON ÁT AZ UTCÁRA ESETT ÉS HALÁLRA ZUZTA MAGÁT EGY CSECSEMŐ.** Bánsági tudósítónk jelenti: Megrázó gyermektragédia játszódott le tegnap Nagyszám községben. Istvánovics Józsefné közszégbeli fiatal asszony vidáman játszadozott tizenégy hónapos kis gyermekével, akit a nyitott ablak előtt állva karjaiban tartott. A boldog és gondtalan játszadozásnak váratlanul tragikus befejezése lett. Az édes anyja karjaiban ficáncoló virgocskis gyereket kivetette magát az anyai karokból és a nyitott ablakon át az utcára esett s hátgerincétörés következtében azonnal meghalt. A tragikus sorsu fiatal anyát azonnal eltemették a közszégbeli temetőben. A halál oka az eljárás megindították, az egész környéken igen nagy a részvét.

— **ELŐFIZETŐINK KISÉRJÉK FIGYELEMMEL A CÍMKÉJÜNK Feltüntetett leírását.** A lap zavartalan expedíciójára érdekében gondoskodunk idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljük meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén. Ellenkező esetben közvetlenül a kiadóhivatalban kell reklamálni.

— **ELTEMETTÉK DR. AVÉD JÁNOS ÜGYVÉDET, A GYERGYÓALFALUI BOMBAMERENYLET ÁLDÓZATÁT.** Tudósítónk jelenti: Kedden temették el nagy részvét mellett dr. Avéd János ügyvédet, a gyergyóalfalui bombamerenylet áldozatát. A temetésen részt vett a falu egész lakossága.

— **NYILATKOZIK A VALÓPEREK BÍRÓREKORDERE.** Bartlett A. George, aki a renoi híres valóperes törvényszéken körülbelül huszezer valóperben mondott ítéletet, most egy könyvben nyilvánítja véleményét a házasságról és a válásról. Szerinte a válás „a jogos és üdős lelki szétválás egy fajtája.” A bíró köteles beteg házasságok esetén mint bölcs orvos alapos műtétet végezni. Meg kell menteni, mondja, a házasság intézményét, de nincs jog azoktól, akik számára ez az intézmény elviselhetetlen martirium lett, megakadni azt a lehetőséget, hogy újra próbáljanak szerencsét. Végül azt az érdekes megállapítást teszi, hogy a válópörök többségét asszonyok indították meg, a kik huszonötödik életévük után mentek férjhez.

— **KETTŐS GYLKOSSÁG UTCAI ÖSSZESZÓLALKOZÁSBÓL.** Resicabányai tudósítónk jelentése: Két emberhalállal végződő utcai verekezés zajlott le Köln közszégbén. — Oprea Miklós és Muntean Nisztor kölni lakosok már régóta ellenségeskedő viszonyban éltek egymással s a két haragos tegnap összetalálkoztak az utcán, amiből heves szóharc majd csakhamar parázs verekezés keletkezett. Muntean, akinek társaságában ott volt egy Trutan Péter nevű falubeli lakos is, neki esett az utcán Opreának, akit ütlegelni kezdett. A megtámadott Oprea kést rántott elő és oldalba szúrta Munteant, akinek a szívét járta át a kés és a helyszínén azonnal meghalt. Hasonló tragikus sors érte Trutant is, aki Munteannak akart segítséget nyújtani Oprea megverésében. Dulakodás közben Oprea kése nyakon találta Trutant, akinek főütemérét metszette át, úgy hogy rövid időn belül elvérzés következtében Trutan is meghalt. Opreát a csendőrök letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Somlay Arthur és a budapesti Vig-színház

vendéjátéka Brassóban július 11-14. biztosítva van.
Jegyek: Zeitschriften-zentrale. Telefon: 268.

— **A TECHNIKA KIKOSZOBOLI A PARLAMENTI VIHAROKAT.** Londonból jelentik: A fővárosi parlament tanácstermében a képviselők beszédei érdekes telefonberendezéssel fogják hallhatóvá tenni. A képviselői padosorokban egyenlő távolságban huszonnégy mikrofont helyeznek el, amelyek a karzatokon levő hangszórókhoz vezetnek. — A speaker, amikor egy képviselőnek megadja a szót, gombnyomással bekapcsolja a szónokhoz legközelebb eső mikrofont, amivel egyszerűsített automatika kikapcsolja a többi mikrofont. Így a közönség és a sajtó kizárólag a szónok hatalmasan erősített hangját fogják megafonokom hallani, amelyek könnyen túldörgik a közbeszólásokat, sőt a parlamenti viharokat is.

— **ISMÉT EMELKEDETT AZ ANGOL MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA.** Londonból jelentik: A munkanélküliek száma 37.550 újabb munkanélkülivel 2 millió 664.889-re emelkedett. Ez a szám nyolcszázazernél több a tavalyinál.

Kérelem

Az általános gazdasági nyomorúság által amúgy is rettenetes helyzetbe sodort apácza testvéreink két egymásután a községre zúduló jégverés és az ezeket követő áradás teljesen tönkretette. Az őszi és tavaszi vetés elpusztult, a szénát elvitte az ár. Nem maradt egybe e község derék dolgozó népének, mint a szomorúság, a kétségbeesés.

Testvéri kötelességünk Apácza népének segítségére sietni. Kötelességünk az önhibájukon kívül borzalmas helyzetbe jutottak fel-emelése, hogy a testvéri segélynyújtás fel-emelje a csüggedőket és új munkalehetőségeket nyitván, megmentsé a falut a végpusztulásba sülyedés rémétől.

Adakozzunk! Az állam nem nagyon siet el-esett testvéreink támogatására, álljunk hát mi, a nincstelenség, melléjük és juttassunk abból a kevésből, ami nekünk is szűkösen jutott, azoknak, akik az elemi csapás ezt a keveset is elvette.

Szabó Béni képviselőnk már adományozott e nemes célra 2000 lejt. Kövessük az ő példáját és juttassuk filléreinket pártunk elnökségéhez. (Szele Béla dr., ügyvéd, Brassó, Kapu-utca), ahol azt nyugtázzák és illetékes helyre juttatják.

Kétszer ad, aki gyorsan ad, — tartja a régi latin közmondás. Siessünk ezért adományainkkal, hogy kellő időben lehetőséget nyújtsunk szegény apácza testvéreinknek a talpraállásra.

Testvéri üdvözléssel:
Brassó, 1931. július 8.

Az Országos Magyarpárt Brassói Tagozata:
Szele Béla dr. Debreczy Béla dr.
elnök. főtitkár.

Keleti levelek

Irja: Baktay Ervin

Az indiai orvostudomány

Az egykori nagy tudástól sok értékes ismeret megmaradt és apáról fiúra szállt a hindu orvostudományban egészen a mai napig. Persze azáltal, hogy a Ajurvéda ismerete egyes bráhman-nemzetiségek feltételezett családi kincse lett, továbbfejlődésről nem lehetett szó, hiszen az orvostudomány nem vált a kutatók közös, általánosan hozzáférhető tulajdonává. Tradícióvá merevedett, amely sok becseset megőrizhet, de utját vágja a szerves fejlődésnek. Ezért manapság már csak néhány igazán nagy tudásu, komoly ismeretekkel rendelkező ajurvédikus orvos akad Indiában; a magukat vaidjárnak vagy kavarádzsoknak nevező orvosok legtöbbször nem egyéb közönséges kuruzslóknál, akik néhány hagyományos, bevált háziaszer és eljárás segítségével, de inkább ráolvasással és más babonás mesterkedéssel gyógyítgatják a benszülötteket, több-kevesebb sikerrel. De régi házi kincse az indus népnek sok olyan eljárás, amelyeket a nyugaton szintén csak nemrég alkalmaznak tudományosan. A vizsgyógyítás és a masszázs igen magas fokon áll Indiában. Ezek a fürdőkezelések, szintén a keletről származtak át a nyugatra, még az ókorban. A modern masszázs is indiai eredetű, mint ahogy a dörzsölés angol kifejezése shampoo, szintén hindusztáni szó.

A maharádzsáknak és más indiai főuraknak mindig van egy udvari ajurvédikus orvosuk is, az európai képzettségű angol vagy indus orvoson kívül. Ezek az udvari ajurvédikus orvosok (rádzsavidják) többnyire a csekély számú komoly hindu ajurvédisták közül kerülnek ki. Így pl. a patialai maharádzsa „rádzsavidjáj” Rámpraszád Sarma és fia (ki mellesleg jóbarátom), az európai orvostudományban is képzett Siv Sarma. Ma Indiában az Ajurvéda legnagyobb tekintélyei, Hanem a maharádzsák udvari orvosainak főfeladata igen furcsa: legfőbb kötelességük a Nagyurat oly fiatalos, erőteljes kondícióban megtartani, hogy öfensége az „az emberi kor végső határáig” zavartalanul élvezhesse

★ **JÖNNÉK SALAMONÉK!** A jövő hét végén játszanak Brassóban. Már szinte elképzelhetetlen egy nyár a budapesti Teréz körúti Színpad, illetve Salamon Béla vendéjátéka nélkül. A mai nehéz gazdasági viszonyok között valóságos apostoli munkát végez ez a remek együttes, amely egy pár órára elfeledteti a napi gondokat és szüntelen kacagás és jóked-áradattal öntözi a már elcsüggedő kedélyeket. Ha szabad ezt a kifejezést használni: csodadoktor ez a Salamon Béla. — Egy gesztussal, egy mozdulattal, egy arcfintorral orkánszerű hatást idéz elő, — nincs az a megrögzött buskomor, aki ennek a páratlan humoru komikusnak ellentánni tudjon. — Az viszont természetes, hogy az ideai termés legjavát csomagolta össze Salamon, hogy a mindig szenzációs sikerű erdélyi turné az idén még tökéletesebb és gazdagabb tartalmu legyen.

Társulatát úgy állította össze, hogy ennél jobbat igazán nem hozhat.

A Teréz körúti színpad egyik büszkesége a nagyszerű Boros Géza, az ország legkitünőbb kupléncse, a legjobb aktuális magánszámokkal fog viharos sikert aratni. — Komlós Vilmos, Salamon régi remek partnere, Rótkó József, akinek az idén Budapesten szenzációs sikere volt, ahányszor új szerepet kreált, a kitűnő Berkó József, akinek fanyar humorát egy fővárosi kritikus a legráfínáltabb francia pszichológus hasonlította, Sass Oly, a remekhangú énekesnő, Cziráky Luczy, az új komikák leghetesebbike, a bájos Götz Erzs, a mai amerikai göröl-típus legpregnansabb képviselője, — szóval Erdélyben még nem látott remek együttes jön le ezuttal is, hogy gazdag, briliáns műsorral, felejthetetlen elménnyé tegyék Salamon vendéjátékát.

A végig szellemes és mulatságos műsor most is természetesen száz százalékos fehér műsor, úgy, hogy garancia mellett minden fiatal urileány is megnézheti.

— **KÉT HETRE BETILTOTTAK A ROTE FAHNÉT.** Berlinből jelentik: A rendőrfőnökség két hétre betiltotta a kommunisták lapját, a Rote Fahnet. A betiltás indoklása az, hogy a lap ismételt zavargásokra uszított.

— **LETARTÓZTATTAK A CSIKKARCFALVI ÁLLOMÁS VOLT FŐNÖKÉT.** Tudósítónk jelenti: Vass György, volt csikkarcfalvi állomás főnökét feljelentették, hogy hivatalos működése alatt tolatási illeleteket szedett és az így beszedett összeggel nem számolt el. Az ügyészség a feljelentés nyomán bevezette a vizsgálatot és letartóztatta a volt állomásfőnököt, aki azzal védekezik, hogy a feljelentés bosszu műve, mivel nem szedett soha hivatalos működése alatt semmiféle takszát.

— **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabadba eszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó és munkaképességet.** Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neurasténias embereknek és betegeskedő asszonyoknak rendkívül jótékony hatásu gyomor és béltisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A román nyelv tudása

nélkül nehezen boldogul, viszont a rendes napi munka mellett nem könnyű nyelvet tanulni, na meg türelmes sincs mindenkinek hozzá. Ezeket a nehézségeket teljesen megszüntették dr. Cherestiesiu és Déri kolozsvári tanárok „100 újságikk alapján — románul” címen most megjelent munkájukkal. A 12 füzetre osztott kitűnő nyelvkönyv egyesíti magában a külföldről ismert összes világhírű módszer előnyeit, amelyeket a szerzők a speciális erdélyi viszonyoknak megfelelően és több évi magán-nyelvoktatási tapasztalataik alapján, eredeti elgondolásaik szerint tovább építettek. Ennek a könyvnek a segítségével mindenki tanító nélkül tökéletesen megtanulhat románul, ha kevésbé türelmes és kevésbé kitartó, még akkor sem hagyja egykönnyen abba a tanulást, mert tartalma könnyed és szórakoztató, igazán játszva tanít, nincs benne semmi, ami fölöslegesen terhelne a tanulni vágyót, de benne van minden, anélkül okvetlenül szüksége van. Tulzán nélkül állíthatjuk: ez a munka nemcsak román viszonylatban, de az egész világ nyelvtan irodalmában is százszázalékosan megállja a helyét. A „100 újságikk alapján románul” 12 füzetben kemény tokban 250 lejtbe kerül és beszerezhető könyvosztályunkban. — (Postai megrendeléseket is azonnal elintézzük.)

szerei meglepő és gyors hatással jártak. Egy ízben egy bokkoló lovon megráztattam a gerincemet és napokig feküdtem nagy fájdalmak közt, úgyhogy alig bírtam mozdulni. Semmi sem segített, míg aztán barátom hozott egy magakészítette szert, amely néhány óra alatt teljesen talpraállított.

A komoly ajurvédikus orvosok mostanában új alapokra akarják fektetni a hindu orvostudományt. Az európai orvostudomány mintájára rendszeres ajurvédikus kutatóintézetet és klinikát létesítettek, hogy az ősi rendszer feledésbe ment, de a homályos szövegekből vizsgálat és kísérletezés útján rekonstruálható ismereteit feljuttassák. — A modern ajurvédisták azt állítják, hogy ha a szanszkrit forrásmunkákat lefordítják az Ajurvéda rendszerét modern eljárásokkal közismertté teszik és módszeres kísérletezéssel igazolják, akkor a nyugati orvostudomány is igen sokat tanulhatni az ősi hindu orvostudománytól. Ezt az állításukat angolnyelvű ismeretű művekkel támogatják, amelyekben a régi szanszkrit szövegek és az ajurvédikus orvosi gyakorlat ismertetőjevel rámutatnak arra az ugylátszik tagadhatatlan tényre, hogy éppen a legújabb nyugati eredmények az orvostudományban (pl. a mirigyterápia, a psychoanalízis stb.) hatalmas lépésekkel közelednek az Ajurvéda régóta vallott fel-fogásához.

Hogy tulzán-e ez az állítás, vagy sem, ki fog derülni, ha a modern ajurvédisták valóban általánosan hozzáférhetővé és kísérletileg ellenőrizhetővé teszik rendszerüket. Annyi azonban valószínű, hogy a nyugati tudományosság részéről oly gyakran tapasztalható gögös elzárkózás a lenézett „exotikus” civilizációk eredményeivel szemben nem alkalmas arra, hogy ismereteinket gazdagabbá és látókörünket szélesebbé tegyék. Azt hiszem, csak nyernénk vele, ha szakemberek komoly tanulmány tárgyává tennék a hindu orvostudományt, amely még a sok évszázados hanyatlás után is sok értékes ismeretet megőrzött a régi nagy kultúra eredményeiből.

Jön: CHARLIE CHAPLIN
ASTRA MOZGÓ, Brassó.

Manoilescu tovább hallgat...

Bukarest, július 8.

Goga viharos parlamenti beszéde nyomán napok óta tartó parázs vita fejlődött ki az egyes román pártok dinasztikus érdekeivel kapcsolatban. Egyszerre mindenik párt szükségét érezte annak, hogy a saját feltétlen dinasztikus hűségét hangsúlyozza s ugyanakkor amennyire csak lehetett, legalább a multa vonatkozásilag ugyanezt a többi pártokra nézve kétségbe vonja. Sorban szólaltak hozzá a kérdéshez Averescu, Duca, Goga, George Bratianu, sőt a kevésbé híres Vajda is. Püfélékelték egymást, ki ahogy érte, mindenki vitatkozott, beszélt, csak éppen — Manoilescu hallgatott. Az a Manoilescu, akinek pedig elég korán kezdődött a szerepe Őfelsége ha-

zatérésével kapcsolatban.

Ez a hallgatás indította az Adeverul munkatársát arra, hogy ebben a kérdésben meginterjúvolja Manoilescut, aki felhasználta az alkalmat arra, hogy elmondja véleményét a számára cseppet sem rokonszenves tusakodásról.

— Egy éve — mondta többek között Manoilescu — mindenki beszél, csak én hallgatok. Hallgatom, annak dacára, hogy nekem volna a legtöbb mondanivalóm. Hallgattam több, mint egy évig s hallgatom most is. — Igenis, a Korona iránti súlyos tapintatlanságnak tartom tovább folytatni ezt a vitát. Itt volna végre már a legfőbb ideje annak, hogy egyszerűen mindenkorra vége szakadjon a dinasztia körüli polémiának.

Elfogták a beszarábiai Al Caponét

Bukarest, július 8.

A fővárosi rendőrség letartóztatta Nuham Atatki hírhedt betörőt, Beszarábia Al Caponéját, aki részes volt az utóbbi években elkövetett csaknem összes nagyobbstílusú betörésekben. Atatki valóságos detektívregénybe illő stílussal és fantáziával dolgozott.

külön irodája volt, ahol hadilíroveit dolgozta ki.

Magánéletében elegáns megjelenésű, kültekező fiatalember, akit gyakran lehetett látni az előkelő mulatóhelyeken a kabaréholgyek társaságában. Annak ellenére, hogy megszervezője és egyes esetekben végrehajtója volt nagyon sok, büntettnék.

furfangjával és biztos fellépésével mindaddig sikerült kiszöknie a hatóságok karjai közül.

Mostani elfogatását is egyik „elegáns gesztusának” köszönheti. — Nemrégén ugyanis Bukarestben kifosztották a Resch

Ki az a Nuham Atatki?

féle ékszerüzletet. Atatki, aki ebben a betörésben is részes volt, figyelemmel kísért a lapok rendőri tudósításait az esetről és amikor látta, hogy az ő szemé-lyére is ráterelődik a gyanu.

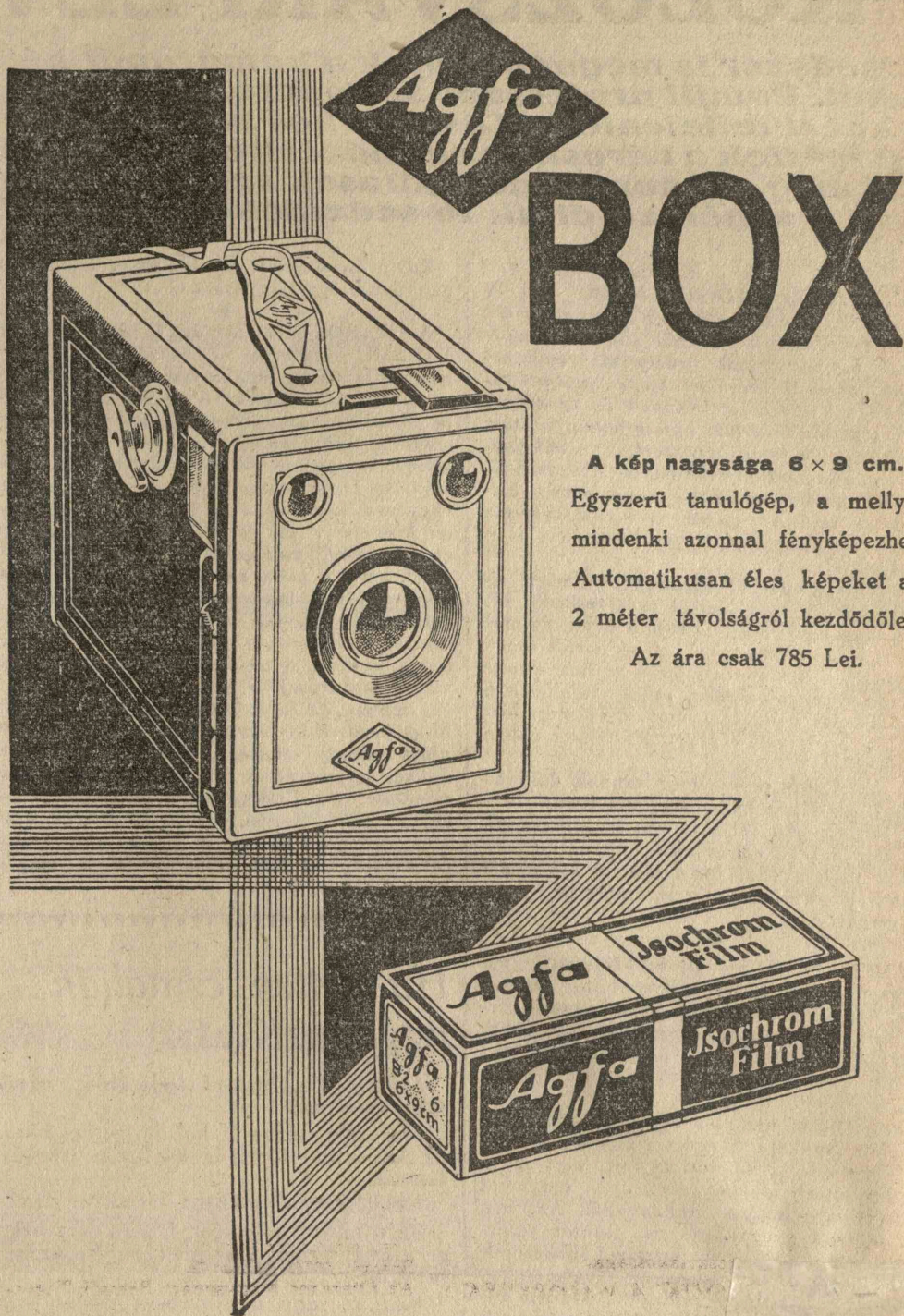
páratlanul beállított a bukaresti rendőrségre és egy csomó briliánst tett a rendőr prefektus asztalára.

kijelentvén, hogy a Resch-féle betörésből származnak, el akarták neki adni. Ő azonban, ime, kiszolgáltatja a hatóságoknak.

A rendőrségen tudomásul vették Atatki „nagylelkűségét”, később azonban rájöttek arra, hogy a beszarábiai Al Capone ezzel a gesztussal csak félre akarta a rendőrséget vezetni.

a betörésben ő is bűnös.

Letartóztatása ezután nyomban bekövetkezett. A rendőrségen most egész ügyosztály dolgozik Atatki bűnlajstromjának összeállításán.

A kép nagysága 6 x 9 cm.

Egyszerű tanuló gép, a mellyel mindenki azonnal fényképezhet. Automatikusan éles képeket ad 2 méter távolságról kezdődőleg.

Az ára csak 785 Lei.

Ileana hercegnő esküvőjének hivatalos programja

Bukarest, július 8.

A marsalli hivatal ma nyilvánosságra hozta a színajai királyi nász részletes programtervezetét. Amint már említettük, a menyegzőt intim keretek között tartják meg és a család tagjain kívül a román notabilitások közül csak a kormány tagjai, a kamara és a szenátus elnökei, a volt régens tanács tagjai, Averescu és Presan marsall, továbbá néhány fontosabb állami intézmény vezetői vesznek részt.

A királyi nász külföldről meghívott vendégei között első helyen szerepel Sándor szerb király és Marioara királynő. György volt görög király és Elisabeta görög királynő. Cyrill nagyhercegnő és leánya, Kira hercegnő.

A pénteken kezdődő nászünnepségek három napig tartanak. Első napon Ileana hercegnő és vőlegénye a Peles kastély halljában a szerencsevadászatokat fogadják. Szombat este 8.30 kezdettel ünnepélyes dîner lesz a Peles kastélyban, amelyen a királyi család tagjain kívül nagy számú meghívott előkelőség vesz részt. Utána fogadás ugyancsak a kastélyban.

melyet tánc követ.

Vasárnap délelőtt 10 órakor lesz Ileana hercegnő és Antal főherceg polgári esküvője a Pelisor kastélyban, a királyi család, az igazságügyminiszter, valamint az udvari marsallok és adjutánsaik részvételével. Az egyházi esküvő 11 órakor lesz a Peles kastély halljában, melyen a következők jelennek meg: a kormány tagjai, a szenátus és a kamara elnöke, a patriarcha, Saratenu volt régens, Averescu és Prezan marsallok és Ileana hercegnő vendégei.

Délben Őfelsége II. Károly király, Mária anyakirálynő és Mihály nagyvajda társaságában a főherceg és felesége koszorút helyez el a hősök temetőjében, majd rövid sétára indulnak Szinaján keresztül. Félgyakor dezsóné a Peles kastélyban az esküvőn résztvevők megjelenésével.

Az esküvő után a hercegnő és férje a Bran kastélyba mennek, ahol néhány napot töltenek.

Később Münchenbe utaznak, ahol Mária anyakirálynő testvérének, a spanyol infánsnőnek lesznek vendégei.

A selyemtermékek illetékeinek módosítása

A kormány elő akarja mozdítani a természetes- és műselyem gyártását

Bukarest, július 8.

A módosító javaslatok tömegében, a melyek parlamenti tárgyalásra várnak, figyelemreméltó a fényüzési és forgalmi adóról szóló törvényből a selyemtermékekre vonatkozó rendelkezések módosítása.

A törvényjavaslat szerint az országban gyártott selyemneműek után, akár természetes, akár pedig műselyem a főanyaguk.

a jövőben nem fogják szedni a 16.50, illetőleg 11 százalékos fényüzési adót, hanem helyettük a selyemszálakat és selyemgubókat illetékezik meg.

mégpedig a következőképpen: A behozott természetes selyemszálak kilója után 280 lej importilleték, a műselyem-szálak kilója után pedig 110 lej illeték lesz fizetendő. A száritott selyem-

gubók kilónkénti illetéke 65 lej. A kivitelre kerülő selyemszálak és gubók illetékmentesek lesznek. A zölden behozott selyemgubók illetéke 16 lej.

Ezeket az illetékeket vagy a behozatalnál, vagy a tenyésztők raktáraiból való forgalombahozatal alkalmával szedik. A 2.20 százalékos forgalmi adó ezután is fizetendő, az országban termelt selyemneműek után, míg a behozott selyemszövetek után — aszerint, hogy milyen mértékben tartalmaznak más anyagot — a forgalmi adó helyett a 16.50, illetőleg 11 százalékos fényüzési adó fizetendő továbbra is.

Ezzel a módosító javaslattal a kormány a természetes és műselyemnek az országban való gyártását kívánja előmozdítani.

Mussolini Németországba készül

London, július 8.

Köztudomású, hogy uralomra kerülése óta Olaszország diktátora egyetlen egyszer sem hagyta el az ország területét. Élénk feltűnést tarthat számot a „Central News” legújabb jelentése, amely szerint

Mussolini ez év őszén Berlinbe utazik, hogy visszaadja Brüning kancellár lá-

togatását.

Illetékes helyen még semmit sem tudnak erről a látogatási tervről, amely ha valóban létrejön, igen előnyösen befolyásolná a német-olasz barátkozást, miután különös hangsúlyt adna az olasz miniszterelnök látogatásának az a körülmény, hogy ez volna az első alkalom, hogy Mussolini külföldi látogatást tesz.

Az ujoncok tanulmányi kedvezménye

Brassó, július hó 8.

A brassói Cercul de Recrutare közli: 1931 november 1-től 1932 október 1-ig haladékat élveznek a következő kategóriák: azok a hadkötelesek az 1932-es korosztályból, akiknek a 71 és 72 ujoncok törvénye és akiknek az 52-ik tc. alapján magasabb iskolai képzettségük van. Azok is kedvezményben részesülnek az 1932-es korosztályból, a kiket nem soroztak be a 71 és 72 tc. értelmében és kérték már ezt a jogot és meg is kapták. Ugyancsak azok, akik a törvényes határidő alatt nem voltak besorozva a 71-es tc. alapján, kérvényt nyújthatnak be 1931 augusztus 1-ig a Cercul de Recrutárhoz, vállalva, hogy 1931 október 15-ig bemutassák irataikat, aminek megtörténte után az ideiglenes kérvényt tudomásul veszik.

A most érettségiző ifjak is, akik az idén a nyolcadik osztályt végzik és tovább akarnak tanulni, benyújthatják kérvényüket azzal, hogy október 15-ig érettségi bizonyítványukat bemutatják, miután a halasztást kérő kérvényüket ezeknél is tudomásul veszik.

Azok az érettségiző és felsőbb isko-

lába járó ifjak, akiknek joguk van az elhalasztásra, de a fent említett dátumig nem nyújtják be érettségi bizonyítványukat, 1931 november 1-én kötelesek bevonulni. Minden fenti kategóriába tartozó ifjakkal köteleességük 1931 augusztus 1-ig benyújtani a kérvényüket az illetékes Cercul de Recrutárhoz, a külföldön élők a katonai atasékhoz.

A kérvényben fel kell tüntetni: melyik Cerculhoz tartoznak, a születés helyét és idejét, a szülők nevét és hogy milyen tc. szerint vannak besorozva, illetve diplomájukat, amennyiben már rendelkeznek azzal. Idegen államban élők kötelesek a Cercullal tudatni, hogy a katonai attaséhoz benyújtották kérvényüket.

A kérvények és nyilatkozatok kitöltése és benyújtása legkésőbb október 25-ig kell hogy megtörténjen. Ugyanekkor igazolni kell, hogy a megfelelő taxákat befizették a pénzügyigazgatóságnál.

Végül csatolni kell az iskolai beiratkozásról szóló bizonyítványt. Akik már elhalasztásban részesültek, azok a múltévről ki kell hogy mutassák iskolai végzettségüket.

KOLOZSVÁRI LEVÉL

Másodszor is megadóztatják a kamaránál bejegyzett cégeket. Pamfil professzor sajtópere. Kondor Ibolya hamis esküért feljelentette László Ákos bankigazgatót. 15 ezer lej ígérték a városnak egy házért, amelyet 400 ezer lejért vett meg. A munkásdelegátusok szavazták meg a betegségélyző díjak 16 százalékos felemelését

Kolozsvár, július 8.
AZ ELŐREHALADOTT NYÁRI IDÉNY ELLENÉRE Kolozsvárra még nem surrant be az obligát uborkaszézon. Sőt. Nagyon is mozgalmas napjai vannak Erdély már csak nevében kincses fővárosának. Hogy mindjárt ráterjünk a tárgyra, ott vannak az új cégbejegyzések. Idestova már három hónapja, hogy elrendelték az összes cégeknek a kereskedelmi és iparkamaránál való bejegyzését, de hiába volt minden felszólítás, tájékoztatás, bírságokkal való ijesztgetés, — kinek van ma pénze a meglehetősen magas bejegyzési díjakat fizetni?

Keserves kinnal öt vármegyéből mégis sikerült néhány száz iparost és kereskedőt rábírni arra, hogy bejegyeztesse a cégét. És ime, mi lett a következménye?! A regisztrált cégek kimutatását, a kamara előírás szerint, áttette a pénzügyigazgatósághoz, ahol valakinek a bölcs ötletére hallgatva, most sorra megadóztatják a bejegyzett cégeket. Másodszor ebben az évben.

Az érdekeltek persze meg vannak döbbenve és fűhöz-fához szaladnak, mondván:

— Még az egyszeri adót sem bírjuk fizetni, nehogy duplán adózzunk.

Ezek után akadni fog-e még a kolozsvári kamara területén egy cég is, amely bejegyzeti magát?

PAMFIL PROFESSZOR SAJTÓPORA ma Kolozsvár legérdekesebb társadalmi szenzációja. A professzor ur nevét sokan ismerik Erdélyben, különösen a gyógyszerészek, akik azt állítják, hogy, mint a közegészségügyi törvény szerkesztője és végrehajtási ellenőrzője, tönkretette őket.

Pamfil tanár úrról az egyik bukaresti román lap munkatársa egész cikksorozatot írt, amelyben a legkisebb vád az volt, hogy egyik gyógyszerészeti tankönyvében egész oldalakat plagizált egy francia tankönyvből. Azt írta róla, hogy a gyógyszerészeti intézet vezérigazgatói minőségében és mint a kábítószer-ellenőrzésére hivatott bizottság elnöke, befolyását egyéni hasznára fordította. Azt írta róla, hogy egész Romániában ő a legnagyobb állálmó, mert 15 fizetési állást tölt be egyidejűleg. És még sok mindent írt a bukaresti lap tudósítója Pamfil professzorrról.

Sajtóper lett belőle, mert, amint feljelentésben mondja, a tanár ur azt kívánja, hogy az újságíró bizonyítsa be a bíróság előtt, igazat írt-e, vagy sem.

A legutóbbi tárgyaláson azonban Pamfil tanár ur megváltoztatta a véleményét és mindenen az azt kívánta, hogy a törvényszék ne engedje meg a teljes bizonyítást. Indoklás: közérdek, hogy a tárgyalás alkalmából a lapok ne kavarják fel az ügyet és ne tüntessék fel hátrányos színben a kolozsvári egyetem egyik tanárát.

A bíróság helyt adott a legszélesebbkörű bizonyításnak, azzal az indoklással, hogy egy egyetemi tanár nevéhez a legesekélyebb gyanu árnyéka sem tapadhat és éppen az a közérdek, hogy a tárgyaláson világosan kitűnjék: áll-e az illető professzor azon az erkölcsi magaslapon, amelyen állásánál fogva állania kell, vagy pedig érdemtelen arra, hogy az új generáció nevelését az ő kezére bizzák. Ha Pamfil professzor rágalmozással vádolja az újságíró, csakis úgy tisztázhatja magát a terhére írt gyanu alól, ha szabad folyást enged a bizonyításnak.

Azt, hogy Pamfil professzor miért kapálódzott annyira a bizonyítás ellen, megtudjuk a július 15-iki folytatódó tárgyaláson, amelyre felvonulnak az újságíró tanúi. Ezek azt mondják, hogy a professzor urnak minden oka megvolt, hogy a bizonyítást megakadályozza.

EGY MÁSIK ÉRDEKES TÁRSADALMI SENZÁCIÓ Kolozsváron az a feljelentés, a melyet Kondor Ibolya, a Magyar Színház primadonnája tett hamis eskü címén. László Ákos bankigazgató, a színház volt bérlője és tényleges vezetője ellen. Kondor Ibolya perben állott a színházzal. Néhány hónappal ezelőtt 8 napi szabadságot vett magának és felutazott Budapestre, de a szabadság leteltével újabb szabadságot kért, amit a színház akkori vezetői, — köztük László Ákos, — megtagadtak. Levelezés, sürgönyváltás, majd a színház felbontotta a primadonna szerződését. Kondor Ibolya erre végkielégítési keresetet adott be, amelyben azt kívánta, hogy fizesse ki neki a színház valami 119 ezer lej, mert ennyi fizetés járt volna neki a szerződéséből még hátralevő időre.

A bírósági tárgyalás során többek között kihallgatták László Ákost is, aki vallomásra esküdt tett, és a bíróság Kondor Ibolyát elutasította a keresetével. Most azután a primadonna azt állítja feljelentésében, hogy László Ákos hamisan esküdött a járásbíró előtt.

Kolozsváron élénk érdeklődéssel tekintenek az érdekes ügy tárgyalása elé.

A VÁROSNÁL MEGINT KIPATTANT VALAMI. Körülbelül két évvel ezelőtt az interimár bizottság elhatározta, hogy az Attila-ut mellett épült külvárosi telepen megvásárolja Munteanu kisasszonynak, a törvényszék egyik tisztviselőjének a házát. A ház teljesen magányosan áll a határban és arra szánták, hogy szanatóriummal alakítsák át, vagy más közcélra használják fel. Munteanu kisasszony 400 ezer lej kapott a házért és a városnál mindenki meg volt győződve arról, hogy a város nagyszerű üzletet csinált, (akárcsak a Monostoron vett házzal, amelyben évekig hagyták lakni azután a régi tulajdonost teljesen ingyen, mert nem tudtak, mihez kezdeni a roskadozó épülettel, holott valami negyedmillió lej adtak azért is).

Alighogy az üzletet nyélbe ütötték, furesa hírek kezdtek keringeni arról, hogy itt megint nincs rendben valami, mert a ház rosszul van építve, nem ér pénzt és a városnak nincs mit csinálnia vele. Csakugyan, a megvásárolt házat a város üresen hagyta és két év után most, miután a ház egyre jobban tönkremegy és semmit sem haj, elhatározta a tanács, hogy tulad rajta.

Ha ketten csinálják ugyanazt...

Színhely: a brassói ítélőtábla egyik tárgyalóterme.

Idő: 1931. július 7. hol derűs, hol borús ég. kánikulai forróság enyhe zivatarhajlammal.

Dél előtt 11 óra körül.

Az újságíró notesszel, frissen hegyezett ceruzával benéz a színhelyre. Napirend: sajtópör.

Vádolt: egy nagyszebeni román hírlapíró. Felperes: a nemzeti parasztpárti kormány egyik tagja, aki vádlottat sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége miatt bepörölte. A nagyszebeni törvényszék a vádlottat — még a nemzeti parasztpárti kormány uralma alatt — 4000 lej fő és 1000 lej mellékbüntetésre ítélte.

A táblai tárgyalás megkezdése után szólásra emelkedik a főügyész:

— Hogy az amnesztiairóndeleit alkalmazható legyen, visszavonom a nagyszebeni királyi törvényszék ügyészének az ítélet súlyosbítására vonatkozó felebbezését. Egyidejűleg ragyogó dicshimnusz zengett a purifikáló újságíró megbecsüléséről és nagyszerű hivatásáról.

A főmagánvádló jogi képviselője is szólásra emelkedik s békés akkordokat penget:

Sértett nevében visszavonom az ítélet súlyosbítására vonatkozó felebbezésemet. Amnesztiát neki.

Ebben a kedves összhangban felpattan a vádlott, a nagyszebeni román hírlapíró jogi képviselője és különvéleményt jelent be az amnesztia ellen:

— Az inkriminált cikkben foglaltak semmiképpen sem lehetnek sértők a főmagánvádló személyére. Hiszen amit a vádlott róla írt, azt már hónapokkal ezelőtt mind kitergezte az Ordinea, de az ellen főmagánvádló nem indított sajtópört. A cikk a lap olvasóinak, a parasztságnak figyelmét akarta felhívni arra, hogy főmagánvádló, mint a kormány tagja, micsoda panamákat követett el — Minthogy közérdeket védett, vádlott nem is kéri az amnesztia alkalmazását, hanem igenis ragaszkodik ahhoz, hogy amit a nagyszebeni törvényszék nem engedélyezett, a tábla rendelkez el a valódiság bizonyítását. Vádolt felebbezését tehát nem vonom vissza.

Az amnesztiairóndeleit ugyanígy csak akkor alkalmazható az ilyen sajtópörökben, ha az összes érdekelt felek és az ügyész is visszavonja az elsőfokú fórum ítélete ellen benyújtott felebbezését. Nos, ebben az esetben a román újságíró nem panaszkodhatott. Annál nagyobb méltatlankodással ugrott fel helyéről a főmagánvádló jogi képviselője és harsogó filippikát mondott a vádlott ellen, aki fütyül az amnesztiára és bizonyítani akart.

De Franciaország is beadta a derekát Hoovernek, itt sem történt másképpen. A vádlott ügyvédje végül is elállott a valódiság bizonyítására vonatkozó indítványától és szent lett a béke. A bíróság

A napokban tartották meg az árlejtést Munteanu kisasszony egykori házára és a legmagasabb árajánlat — 15 ezer lej volt. Már most azt kérdezi mindenki, hogy vagy megér a ház 400 ezer lej két évvel ezelőtti és akkor most is megéri legalább a 300 ezret, tehát az árlejtés körül történt valami gyanus machináció, vagy pedig, — ami valószínűbbnek látszik, — a ház két évvel ezelőtti sem ért többet 15 ezer lejnél és akkor a város miért fizetett érte 400 ezer lej?

...Igy gazdálkodott a város pénzével az akkori interimár bizottság, amelynek több tagja most is benn ül a városi tanácsban és ott szerepelnek az új interimár bizottság taglistáján is, amelyet csak ezután fognak kinevezni, ha majd a régi interimár-gazdálkodás büneiért a választott tanácsot feloszlatják.

JULIUS ELSEJÉTŐL MÁR ÉLETBE IS LEPTETTÉK a 16 százalékkal újra felemelt betegségélyző járulékokat, amelyek miatt olyan nagy felháborodás tombolt az érdekelt körökben. Igaz, egyelőre csak a munkások béréből vonják le a többleteket, amelyet a munkaadók félreletesnek a biztonság kedvéért, de nem fizetik be. Sőt, nem is akarják befizetni, hanem a miniszterhez fordultak, hogy semmisítse meg a munkásbiztosító központi

visszavonult ítélethozatalra és rövidesen kihirdette a határozatot:

— Minthogy az összes alkali követeléseknek eleget tettek, vádlottra alkalmazák az amnesztiát.

VALTOZAS.

Szin: Ugyanaz. Idő: rekkenő meleg, fokozódó zivatarhajlam. Az óra háromnegyed egyet mutat. Terítéken: Ujabb sajtópör.

Vádolt: kisebbségi újságíró. Főmagánvádló: egy brádi aranybánya tulajdonos. Ennek jogi képviselője: a legutóbbi Ave-rescu-kormány egyik volt minisztere.

Lényeg hajszálra ugyanaz. A törvényszék a volt miniszter hataimas beszédére ebben az esetben sem engedélyezte az újságíró számára a valódiság bizonyítását. Kisebbségi újságíró ennél fogva súlyosan elmarasztaltatott. Hasonlítsuk össze a nagyszebeni román újságíró esetével, rögtön beláthatjuk, hogy a kisebbségi sajtó munkájának megbecsülésében a törvényszék igazán nem volt szűkmarku. Az ítélet ellen mindkét fél felebbezett.

A táblai tárgyalás megkezdése után az elnök felhívta nyilatkozattételre a főmagánvádló jogi képviselőjét. Hadd éljen azzal a jogával, hogy visszavonja a felebbezést és ne zárja el az amnesztia útját a kisebbségi újságíró elől sem.

De amint már jeleztük, az időjárás zivatarhajlama fokozódott időközben. A volt miniszter torquemadai arccal emelkedett szólásra:

— A törvényszék igen enyhe ítéletet

Igazgatóságának idevonatkozó határozatát.

Erdélyben a munkásbiztosítónál mutatkozó deficit kiküszöbölésére a díjmelés helyett azt vezették be, hogy a járulékokat hetenkint 7 napra számítják fel és hajtják be az eddigi hat nap helyett. Az illetékesek azt remélik, hogy ezzel a bevételi többlettel sikerülni fog az erdélyi betegpénztárnak 300 millióra előirányzott bevételeiből, amelyek az eddigi rendszer mellett még a 240 milliót sem érnek el év végéig, legalább 280 milliót sikerül majd behajtani.

Ez idáig rendben volna.

Van azonban az egész ügynek egy nagyon érdekes pikantériája is. Az tudniillik, hogy a járulékok 16 százalékos emeléséhez a központi munkásbiztosítási tanács összes munkástagjai hozzájárultak. Legalább is ezt állítja a gyáripari szövetség bizalmas körlevele. — A munkásdelegátusok szavazata döntötte el, hogy július elsőjétől a redukált bérű munkás fizetéséből újabb 8 százalékot vonjanak le a betegségélyzőbe. És ugyanakkor éppen munkásoldaltól, tiltakoznak legsúlyosabban a járulékemelés miatt...

A FEKETESZESZ-FRONTON ISMÉT MINDEN CSENDES. A szászfenesi szeszgyár alkalmazottainak és bérlőjének letartóztatását a tábla vádтанácsa, ellentétben a törvényszék döntésével, megerősítette. A 30 nap tehát jogerős.

Most valami gyanus pénzügyűjtésekről beszélnek a városban. Amolyan zsarolási hadjárat. Az ügy egyik markáns szereplője állítólag egy akar pénzhez jutni, hogy az összes szeszesekeket megfenyegeti leleplezéssel. Azok, akik tartanak tőle, valóságos rémregényeket fantáziálnak. Hogy az illető hamis zenüket toboroz, akik majd vallani fognak azok ellen, akik nem akarnak fizetni.

A feketeszesz után jönnek a „fekete” letartóztatások, — ez a legfrissebb szállóige ma Kolozsváron.

Bányai Ernő

hozott! Kérem az ítélőtáblát, hogy nád-lottal szemben a törvényben előírt büntetés maximumát alkalmazza.

A főmagánvádló jogi képviselője után következik a főügyész:

— Főmagánvádló ur tiszta jeles bizonyítvánnyal végezte el a krajovai liceumot. (Hallgatóság diszkrétan mosolyog, ez nagyon szép, de mintha nem tartoznék a tárgyhöz). Azután német egyetemre iratkozott be s azt is kitüntetéssel végezte el. Ma Romániának egyik legképzettebb bányamesterévé. Azonkívül előkelő családból is származik: apja tábornok volt. Róla írt cikkét a vádlott s tudósítása olyan lajban jelent meg, amely minden sorával a román állam tekintélye ellen követ el merényletet. Indítványozom, hogy a tábla a sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségére előírt maximális büntetést, az egy évi szabadságvesztést alkalmazza.

A bíróság rövid tanácskozás után úgy határozott, hogy bizonyos alkali hibák miatt a tárgyalást elhalasztja.

Az amnesztia, amit a román hírlapírónak tálcán kínáltak fel s úgy is alig-alig akarta elfogadni, a kisebbségi újságíró esetében szóba sem került.

A római régiségtanból eszünkbe jut Justicia istenasszony, aki mérleget tart a kezében és bekötött szemmel mérlegeli a mesék kárbukulásánál is értékesebb kincset: az igazságot...

— fz —

Insectomor-ot elpusztít
legyet, szunyogot, poloskát, bolhát, svábbogarat

INSECTOMOR

Vezérképviselőt és lerakat:
I. E. COCKHILL & Co.
BUCUREȘTI,
Str. Barației 35, Etaj I.

Közgazdaság

Általában kielégítő az új gabonaörvény

A bélyegrendszer helyett a kenyéradó pausál-fizetését kívánják az érdekeltek

Csak így lehet megakadályozni, hogy „fekete” kenyérrel el ne árassák a városokat

Bukarest, július 8.

Valószínűleg még ezen a héten a kormány beterjeszti a gabonaértékesítési törvényjavaslatot, amely néhány hónappal ezelőtt olyan általános felzúdulást váltott ki az egész ország közvéleményéből. Csakhogy a Jonescu-Sisesti miniszter javaslata lényegesen különbözik attól a tervezettől, amelyet Madgearu akart életbe léptetni. Az új javaslat legfőbb eltérése az, hogy alap gondolatában szakít a régi tervezet azon tendenciájával, hogy az agrártemelés segítése címén kényszerszindikátusokba hajtsa a gabonakereskedelmet, az exportöröket, malmokat és sütőiparosokat. Ehelyett az üzleti látszatu rendelkezés helyett

az új javaslat a meglevő szabadkereskedelmi és ipari keretek meghagyásával a gabona és liszt kivételének fokozását célozza ekszportprémiumok nyújtásával.

Ezzel az egészséges rendszerrel a kormány végső eredményben el is fogja érni a tulajdonképeni célt, vagyis azt, hogy az ekszportra is alkalmas, jöminőségű gabonáért a termelők magasabb árakat fognak kapni, ami a minőségi termelésre fogja serkenteni a gazdákat.

A két gabonajavaslat között levő elgondolásbeli eltérést az is bizonyítja, hogy míg Madgearu a bolettával 500-1000 millió lej bevételre számított, vagyis ennyivel terhelte volna meg a belföldi fogyasztást, — a kényszerszindikátuslasi költségeken kívül, addig

Jonescu-Sisesti javaslata legfeljebb 33 millió lej bevételre gondol a vagonként 10 ezer lejes prémium mellett.

vagyis a termelők annnyival többet fognak kapni a búzájukért, ami a fogyasztókra sem jelent túlnaggy megterhelést.

Az új törvény részletintézkedései is megfelelnek ennek az elgondolásnak, a melyet az összes érdekeltek általában el fogadhatónak ítélnék. Csak két olyan pontja van a javaslatnak, amely kritika tárgyát képezheti, és amellyel szemben az érdekeltek állást foglalnak.

Az egyik kifogás az, hogy egységes boletta helyett az új javaslat különként 50 banitól 1 lejig terjedő illetéket akar róni a kenyérre. Ez az intézkedés a gyakorlati tudás hiányát árulja el.

Mert ma mindenki tudja, hogy a barna és a fehér kenyér fogyasztása között óriási különbség van. Mialatt állatállományban a barna kenyérből elfogy 85 kiló, ugyanakkor a fehérből csak 15 kiló. Ha majd a fehér kenyér kilónként 1 lejjel, a barna pedig csak 50 banival lesz drágább, ez már olyan jelentős árdifferenciát jelent, hogy a fehér kenyér fogyasztása teljesen megszűnik, ami a lisztkiörlésnél beláthatatlan technikai csavarokat idézhet elő. Mindezekre való tekintettel

az érdekeltek csak azt kívánják, hogy a kenyérre egységesen 50 bani illetéket állapítsanak meg a mezőgazdaság felségítésére.

A második dolog, ami ellen az érdekelteknek nagyon súlyos és alapos kifogásuk van, a bolettailleték beszédesi módja, ahogy azt a javaslat jelenleg előírja. Ha már a kormány csakis a kenyeret sújtja a bolettával, ami azt jelenti, hogy tulajdonképpen a városi lakosság fizesse egyedül a fausi termelők buzdítására szánt prémiumot és így a malmok kikapcsolásával csakis a sütődék lesznek az állam pénzbeszedői,

legalább azt tegye meg a kormány, hogy a boletta beszédesi olyan rendszer alapján történjék, amely kizárja annak a lehetőségét, hogy „fekete” kenyérrel árassák el a piacot.

Már pedig ez a projektált bélyegrendszerrel teljességgel lehetetlen és nagyon

is fennáll — akárcsak a szesznel volt — az a veszedelem, hogy a legálisan dolgozó sütődék egyedül fogják fizetni a bolettát és ezzel drágábbak, vagyis versenyképtelenek lesznek azokkal a sütődékekkel szemben, amelyek esetleg kibújnak a bolettafizetés alól és mégis jobban prosperálnak, majd.

A bélyegben való illetéklerovás rendszerének hátrányait jól ismerjük már egyes közintézményektől, mint például a régi munkáspénztáraktól, ahol a járulékoknak bélyegben való lero-

vása a legtagabb visszaélési lehetőségek kuforrása.

A bélyeg le lehet nyalni, hamisítani is, amit komolyan ellenőrizni nem is lehet, vagy csak egy nagyon költséges, de nem feltétlenül célhoz vezető kontroll-apparátus beállításával. Erthető tehát, ha

az érdekeltek elsősorban azt követelik, hogy a bélyegrendszer helyett általános rendszer szerinti pausálban vessék be a bolettát,

Tovább folyik az irtóhadiarat az ipartestületek ellen

A dicsőszentmártoni Ipartestület vezetőségét is felfüggesztették

INDOK: nincs elég román a vezetőségben

Dicsőszentmárton, július hó 8.

A szatmári ipartestület és a dévai iparkamara vezetőségének felfüggesztése után tegnap a dicsőszentmártoni ipartestület vezetőségét is szétkergették.

A dicsőszentmártoni iparosság, annak rendje és módja szerint még az év elején megtartotta tisztújító közgyűlését, a melyen, amennyiben a dicsőszentmártoni iparostársadalomnak 90 százaléka kisebbségi és csak 10 százaléka román, ipartestületi elnöknek magyar embert, Elsässer Miklós tekintélyes pékmestert választották meg.

Alig örtött meg azonban a választás, már is megindult az aknamunka az ujonnan megválasztott vezetőség ellen és annak minden munkáját igyekeztek az érdekeltek elgáncsolni. Ennek követ-

keztében az ipartestület csak a legnagyobb áldozatok árán működhetett egy ideig.

Végül is a sok áskálódásnak meglelt az eredménye, amennyiben a városi tanács az ipartestület jelenlegi vezetőségét azzal a kifogással, hogy a vezetőségben nincs elég román ember beválasztva, felfüggesztette.

Ezzel szemben tény az, hogy a román iparosság a számarányának megfelelően igenis helyet kapott a vezetőségben.

A város iparossága a vezetőség felfüggesztését annál is inkább sérelmezi, mert annak eddigi munkálkodásával a legnagyobb mértékben meg volt elégedve.

A dicsőszentmártoni iparosság megette a kellő lépéseket az illetékes fórumoknál a visszavonásra vonatkozólag.

Csődbejutott a Banca Brasoveana

Örízetbevették az ügyvezető igazgatót

Brassó, július 8.

„A Banca Brasoveana” ellen, amelynek Brassóban előbb a Porond-, majd a Fekete-utcában volt az üzleti helyisége, csődkérelést adtak be, miután a bank a két héttel ezelőtt megkért kényszer-egyezségnek nem birt eleget tenni.

A csődkérelést a bank egyik hitelezője, Vasile Prejmureanu sinaiai lakos adta be a brassói törvényszékhez, amely annak alapján elrendelte a bank ügyvezető igazgatójának, Arzenie Vlaicunak a kihallgatását. Ez a kihallgatás Vlaicu igazgató örízetbevételével végződött, a mit nemsokkal ezután a törvényszék

vádtanácsa harminc napra megerősített. A „Banca Brasoveana” kisebb pénzügyi intézet volt, amelynek klientélája főleg a bolgárszégi negyed lakosaiból került ki. A bank ügyeit most vizsgálja felül egy verifikáló bizottság, amelynek feladata lesz végleg tisztázni, hogy mennyiben felelnek meg a valóságnak azok a vádak, amelyeket a csődtől megkérő hitelező hangoztat és különösen, hogy megállja-e a helyét az a feltevés, hogy a bank ügyvezető igazgatója 3 millió 847 ezer lejért vett volna ki saját céljaira a bank pénztárából az igazgatóság tudta és beleegyezése nélkül.

Export-marhában volt csak kereslet a lugosi nagyvásáron

Lugos, július 8.

Tegnap és tegnapelőtt zajlott le Lugoson a kétnapos országos nagyvásár, amely általában az előző nagyvásárokhoz hasonlóan, nagyon gyengén sikerült. A kirakó ipari-vásár jóformán semmi forgalmat sem csinált. Igen nagy volt a felhajtás különféle élőállatokban, különösen pedig vágómarhafélékben. Kereslet csupán az vágómarhák iránt mutatkozott, kizárólag külföldi exportörök részéről, akik főleg Franciaország, Olaszország, Ausztria és Jugoszlávia számára

vásároltak össze huszonkét vagon élő-rakományt. A gyér kereslet folytán az exportörök átlag nagyon alacsony árfolyammal, 16-20 lejes árban vásárolták össze a vásár szarvasmarha anyagát

Hoover hatása a tőzsdére

Newyork, július hó 8.

A Hoover-terv elfogadása rendkívül kedvező hatást gyakorolt az itteni tőzsdére. A tervezet elfogadásának hírére a forgalom azonnal fellendült és rövid néhány óra leforgása alatt hárommillió darab részvény cserélt gazdát.

Azt kívánják, hogy városunként speciális bizottságok létesüljenek a sütőipar, a malmok, a kereskedelmi kamara, a város és az államkincstár delegátusaiból s ez a bizottság állapítsa meg aztán a feldolgozott lisztmennyiség alapján, hogy az egyes sütődék milyen pausálé-összeget fizessenek bolettában.

Tekintettel arra, hogy a boletta jóformán csak a városokban lép életbe, mert falun többnyire házilag sütik a kenyeret, a liszt viszont nem esik taxa alá, az érdekeltek jogosan elvárják azt is, hogy az illetékes pénzügyi hatóságok védjék meg őket minden olyan kísérlet-től, amely illetékezés nélkül kenyeret akarna elhelyezni a piacon.

Nagyon valószínű ugyanis, hogy a városokhoz közeli falvakban a törvény alkalmazásával egyidejűleg olyan sütődék fognak létesülni, amelyek nem állanak ellenőrzés alatt és egyesek kihasználják majd a bolettával megdrágított kenyérrel szembeni előnyös helyzetüket.

Az érdekeltek azt kívánják, tehát, hogy minden kenyér és sütemény, amelyeket idegen községből egy másik község területére hoznak be, szintén adó alá essék. Ennek a bizonyára jelentkező illegális kenyéreladásnak a megakadályozására is legalkalmasabb a pausálérendszer, amelynek befizetésére az ellenőrzés alatt álló városi sütődéknek gondjuk lesz majd.

Ha a kormány ezeket a kívánságokat honorálni fogja, akkor a gabonajavaslat célhoz fog vezetni. Ellenkező esetben a legális sütőipar tönkre fog menni, ahogyan a legális szeszipart is tönkretette a feketeszesz.

Kis Közgazdasági Hírek

A német nagybankokból májusban 500 millió betétet vettek ki a bizalmukat veszített hitelezők. A Hoover-terv hatása alatt ebből már jelentős összeget visszatettek.

A friss gyümölcszállítványok, amelyeket speciális vagonokban szállítanak, a Tarif Special VI. kedvezménye alá esnek és ezeknél az 1500 lejes vagonilleték nem fizetendő.

Az ekszportprémiumot valószínűleg csak elsőrendű gabonának adják. A prémiumot a legújabb terv szerint a termelő kezéhez fogják fizetni.

A pénzügyminiszterium a selyem fényüzési és forgalmi adójának megváltoztatásán dolgozik. Eszerint a belföldön készült selyemárakat nem fogják a 16 és fél, illetve 11 százalékos fényüzési és forgalmi adóval megterhelni, hanem a selyemszálak kilója után fognak 2 lej 80 bani illetéket kivetni. Az országba behozott vagy itt termelt selvemgubók után 65 lej illeték fizetendő kilogrammonként. A 2.20 százalékos forgalmi adó változatlanul megmarad.

Tőzsde

1951. július 8.

Zürich (nyitás): Berlin 122.28, Amsterdam 207.50, London 2508 és egyenlő, Páris 2020, Milánó 2698, Prága 1526.50, Budapest 9012.50, Belgrád 911, Bukarest 307, Varsó 57.75, Bécs 72.45.

CEGÜNK FENNALLASÁNAK

25 éves jubileuma

ALKALMAVAL, VEVOINKNEK EBBEN AZ ÉVBEN AZ EDDIGINÉL IS NAGYOBB KEDVEZMÉNYEKET NYUJTJUK

SZÉKELY és RÉTI ERDELYRÉSZI BUTORGYAR RT. MAROSVÁSARHELY

Fiókok: BUKAREST BRASSO NAGYSZESEN

Kedvező fizetési feltételek! Garantált minőség! Szencziós árak!

Iskolák Egyesületek

— CSIKSZEREDÁN MARAD A KATHOLIKUS TANÍTÓKÉPZŐ. Tudósítónk jelenti: Tegnap érkezett gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök Csikszeredára, szokásos évenkénti lelkigyakorlatok tartására. — Ez alkalommal népes küldöttség kereste fel a püspököt, akit arra kértek, hogy a tanítóképzőt hagyják tovább is Csikszeredán. A főpásztor meghallgatván a bizottság érvelését, úgy döntött, hogy a státus gyűlésén előterjesztést fog tenni, hogy egy esztendőig hagyják a tanítóképzőt még Csikszeredán és ez alatt az idő alatt rendeződni fog a helyzet, Csikmegye is olyan helyzetbe kerülhet, hogy ősi intézete fenntartásáért újabb anyagi áldozatokat is hozhat és akkor a végleges működése az intézetnek biztosítva lesz. Csikvármegye lakossága megnyugvással fogadta a püspök ígéretét.

— DALOS ÜNNEPSÉG SZÉKELY-SZENTMIHÁLYON. Felemelő dalos-ünnepe volt Székelyszentmihályon, ahol a Dávid Ferenc dalárda felavatta a május 26-án tartott vármegyei dalosversenyen nyert díszes ezüsst serlegét.

— KIRÁNDULÁS A SZENT ANNA-TÓHOZ ÉS A BUCSECSRE. A Brassói Turista Egyesület folyó hó 12-én két kirándulást rendez. I. Szent Anna-tó. Indulás vasárnap reggel 4 órakor a Kertsch-villa elől, autóbusszal Bükszádig. Hazaindulás Tusnádról 7 órakor. Részvételi díj személyenként 130 lej, amely legkésőbb szombat déli 12 óráig feltétlenül lefizetendő az egyesületi irodában. (Brassói Lapok kiadói hivatala.). Vezető: Székely Géza. — II. Bucsecs. Indulás éjjel 12 óra 19 perckor. Utirány: Busteni, Nagy Zsepi, Kereszt, Kis Zsepi, Busteni.

— TISZTJUTAS. Az elmúlt vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését a sepi-szentgyörgyi kaszinó, amelynek tárgysorozatán, a megbízatás idejének lejáratá folytán tisztújítás is szerepelt. Báró Szentkereszty Béla elnök kijelentette, hogy másirányu nagy elfoglaltsága miatt, az elnökséggel járó feladatnak nem tud abban a mértékben eleget tenni, mint ahogyan szeretné s ezért az elnökséget továbbra nem vállalhatja. A közgyűlés báró Szentkereszty elnöknek eddigi működéséért köszönetét fejezte ki. A tárgysorozat egyéb pontjainak letárgyalása után titkos szavazással választották meg az új vezetőséget. Elnök dr. Keresztes Károly ügyvéd, a vármegyei választmány volt elnöke, titkár pedig Cziko Árpád takaréki könyvelő lett. — Egyébként a vezetőség nagyrészt a régi vezetőség tagjai közül választott meg.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 15804—1931. serv. econ.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY
A városi gázgyár részére szükségelt 150 pagon (1500 tonna) gázzszen szállítása céljából folyó évi augusztus hó 14-én délelőtti 9—11 órakor a városi gazdasági ügyosztályban egy nyilvános árlejtés, lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartatni, a nyilvános számvitelről szóló törvény 88—110. cikkeinek alkalmazásával.

Az ajánlattevők kötelesek az ajánlattal egyidejűleg a szállítmány értékének 5 százalékát óvadékképpen letenni.

Az általános és különleges feltételek a városi üzemekre vonatkozó ügyosztálynál betekintheők.

Brasov, la 4. Julie 1931.
Comisia Interimară,
Presedinte: Secretar General:
Suciú m. p. Socaciú m. p.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 12566—1931. serv. econ.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY
A Bolgárszeg, Malomárok-utca C) 23. szám alatti új városi elemi iskola részére szükségelt iskolabútorok (és pedig padok, falitablák, katedrák, pódiumok, szekrények, székek, ruhafogasok, faladák, négy osztály részére), valamint az irodabútorok, (tanácsasztal, amerikai íróasztal, szekrények, székek, ruhatartók, beszerzése céljából folyó évi augusztus hó 13-én délelőtti 9—11 órakor a városi gazdasági ügyosztályban nyilvános árlejtés, lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartatni, a nyilvános számvitelről szóló törvény 88—110. cikkeinek alkalmazásával.

A szállítási időpontja: folyó évi szeptember hó 20-ika.

A biztosítéki összeg a szállítmány értékének 5 százaléka.

Az általános és különleges feltételek a városi mérnöki hivatalban betekintheők.

Brasov, la 6. Julie 1931.
Comisia Interimară,
Presedinte: Secretar General:
Suciú m. p. Socaciú m. p.

Footballabdák I-a
1/150, 1/200, 1/250, 1/300 gummival
5 mecs labda **410**—
Viszonteladónak kedvezmény
GELLER-nél, Brassó, Str. Reg. Carol (Kapu-utca) 36.

Szerkesztői üzenetek

Vállalkozó, Brassó. Budapesttől Párisig gyorsvonat III. osztályon az ut 474 frankba kerül, (egy frank 6 lej 66 bani). Szállodában szerény szobát napi 15—20 frankért lehet kapni. A koszt ma már drágább ott, mint nálunk, de kisebb igénnyel 6—7 frankért is meg lehet ebédelni. A muzeumokba, képtárakba, stb., a belépődíj 2—5 frank, a gyarmati kiállításra 3 frank, a villamos, földalatti, autóbusz jegy ára 70—1 frank 20, autótaxi: alapdíj 2 frank, azontul kilométerenként 25 centimes. Ruházati cikkeket ma már Bécsben, Budapesten olcsóbban lehet vásárolni, mint Párisban. — A párisi és romániai árak közt sincs már nagy különbség.

Régi előfizető. Arad. Nagyon helyesen állapítja meg a bakkalaureatusi törvény súlyos hibáját és sérelmes rendelkezéseit, valamint Jorga ur félelmes felületességét és tájékozatlanságát, de ezt már a parlamentben megálapították képviselőink és szenátoraink, s így egyébként teljesen helytálló észrevételeit nem közölhetjük.

Rádióélet, Dés. Becses címére levelet küldtünk e tárgyban.

Kolozsváriak. Igazuk van, valóban nem tartottuk érdemesnek a tintapocsékolást. Becstelen fantazmagóriák nem purparlét érdemelnek.

092921. sz. előfizető. Az ön esetében a törvény kétheti felmondást szab meg. Magánalkalmazottnál, azaz tisztviselőnél a felmondási idő a szolgálat tartama szerint, egy hónaptól 12 hónapig terjed.

Campina. A kérdezett cég címe: Seta Siebenbürgische Elektrizität Aktiengesellschaft, Sibiu.

Többeknek. Miután az ismert külföldi nyereménykötvények kibocsájtója egyik ügyfelének a reklamációjára azt válaszolta, hogy a B. L. multikori idevonatkozó cikkére válaszul fog és ebben igazolni fogja üzletének korrektységét, legjobb lesz bevárni ezt az igazolást. Mi is olvassunk majd belőle és mindazok, akik ilyen nyereménykötvényeket részletre vettek és néhány ezer lejt már le is fizettek. Ez az üzenet szól R. Zs. urnak és 021315. sz. előfizetőnek is.

Tanító. Természetes, hogy küldhet kérvény öfelségének, s postán is küldhet. Romanul cimezzé és lehetőleg román nyelven is írja meg. Megszólítás a címzésnél: Majestatea Sa — Carol II., regele al Romaniei. Sinaia.

Egyházi adó. A tény az, hogy a késedelmes egyházi adót a törvény szerint állami pénzügyi közegek is beszedhetik, akik, a szokáshoz híven, bizonyos százalékot kapnak a beszedett egyházi adók után. Önöknél az egyházi adót előbb egy bizottság állapítja meg, aztán a presbitérium és végül a közgyűlés. Ez a megállapítás, ha a közgyűlésen is megtörtént, jogi hatállyal bír. Önnek és a többi erősen megadóztatottnak a közgyűlésen kellett volna fellépniük a tulzott kiróvás ellen. Ma már aligha van segítség.

Diaconissa. Ilyen van Brassóban, német jellegű, Bolonya városrészben, a Malom-utcában.

K. P., Sepszentgyörgy. Többet nem mondhatunk, mint hogy mi a legkisebb bizalommal sem vagyunk a kérdezett sorsjegyekhez és az ön helyében hasznosabb, érdemesebb dologra adnánk a pénzt.

Özvegy, Resica. Miután az illető hangzatos reklámjával együtt komolytalannak tartjuk, a címét most már egyáltalában nem közöljük, nehogy bárki is felüljön neki.

Zs. F. Helyzetük csakugyan komplikált és kellemetlen, de, mivel ügyvédjük van, mi nem szólhatunk bele. Legfeljebb azt tanácsolhatjuk, hogy amennyiben az elsőnél rosszhi-szeműséget tapasztaltak volna, jelentsék fel az ügyvédi kamarának.

S. V., Nagyszeben. Palesztináról nagyon alapos és hasznosan használható útikönyvet irt és adott ki Benamy Sándor hírlapíró, aki az új zsidóországot bejárta és tanulmányozta. A Palesztináról szóló utmutatást 60 lejért (és portó) megkaphatja a B. L. könyvosztályában.

810—1931. szám.

HIRDETMEY

Sánsimion (Csikszentsimon) községe közhirre teszi, hogy a kereskedelemügyi minisztérium 55089. számú, 1931. május hó 29-én kelt határozatával a következő vásárok tartását engedélyezte:

I. Országos vásárok:
a) Állatvásárok: március 13, 14 és 15-én. Julius 24, 25 és 26-án. Október 5, 6 és 7-én.
b) Kirakóvásárok: március 16, július 27 és október 8-án.

II. Heti állatvásárok minden csütörtökön.
A vásárok megnyitása, fentiek szerint, 1931. július hó 24-én.

Primar:
Incze István

DERBY
cipőüzlet átköltözött:
Brassó, Kolostor-utca 3. sz. alól
Kolostor-utca 23.
szám alá.
Mélyen leszállított árak!

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25 %o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Új, eredeti akác- vagy virágmézet küldök franco 5 kg. bödönben postán pr. kgr. 56 lej. A csomagolásért felszámítok 30 lejt. A. J. Keller, Medias. 13732

Kiváló minőségű fajborok hordó, vagy vagonitételekben, továbbá 8 mázsa dió eladó. Reinbold Klotild. Aiud-Nagy-enyed. Str. Mih. Viteazul 49. 13790

Akác- és virágméz, 10 család méh eladó Gyarmati Józsefnél Lutzeni (Bélzeréna) posta Vinatori, Jud. Arad. 13787

Egy cukor-vattagép eladó. Hermann Loyda, Brassó, Széles-ucca 19. 13686

Malom, 11-járatu, modernül berendezett, Aradmegye Semlakon kiváló buzatermő helyen eladó. Bővebbet Friedrich Testvérek, Temesvár. 13702

Jégszekrények Kertésznél, Targu-Mures. Kivánatra árjegyzék. Brassói lerakat Tittes Pálnál. 13611

Deutz-Dieselmotor 30 HP, majdnem új, eladó. Pünkösti Derestyé 103. 13775

Családi ház eladó Schnell-u. 1. Bővebbet Brassó, Mester-ucca 17. 13791

Valódi mézet, sajáttermésűt, postán, franco szállít 5 kilós bödönben 250 lej beküldésével, utánvéttel 270 lej. „Dzierzon” méhészet Nagyvárad. 13802

Ingatlanvétel. Az „Asociatiunea pentru Ocrotirea Salariatilor in trecere prin Brasov” 4—5 helyiségből álló ingatlanra reflektál Brassóban, kéri az érdeklődő háztulajdonosokat, hogy írásbeli ajánlataikat a brassói munkügyi felügyelőséghez (Inspektoratul Muncii) Str. N. Jorga 24. címre benyújtani sziveskedjenek. 13783

Szállodának, vendéglőnek alkalmas ház Brassó, nagyállomás közelében eladó. Cim 13821 sz. alatt a brassói kiadóban.

Fiatal valódi szentbernáthegyi kutya jutányosan eladó Ujvárinénál, Brassó, Kapu-u. 13. 13822

Vegyes

Egy jócsaládból való magyar lány házvezetőnői állást keres magányos uriembernél. Cim: „Jó” jelígre a brassói kiadóhivatalban. 13826

Dr. Hubbes bőrgyógyász, rendel minden kedden és pénteken délelőtti 11—2-ig Brassó, Vár-ucca 53. sz. alatt, földszinten. 13820

Szakképzett grafológus írásból ötven lej beküldése ellenében bámulatatosan találó lelmrajzot készít. Grafológia, Ulmeni, Salaj. 13825

Gombos uriszabósága Brassó, átköltözött Kapu-ucca 41. alá, (Kádár-féle ház). 13724

Rentabilis vállalathoz pénzes társat keres Párisból most jött szakember. Cim 13824 szám a, a brassói kiadóban.

4 és 2 szobás modern lakás azonnal kiadó. Brassó, Rét-u. 8. sz. 13732

A legújabb divat szabászati tankönyve. Irta: K. Margitay Maris. Tartalmazza a modern francia és angol női ruha szabásrajzát, szabását, összeállítását, varrását és kidolgozását, Szakiskolák és magántanulás céljaira. (Nyolcadik átdolgozott kiadás). Megrendelhető 224 lej előzetes beküldése ellenében a Brassói Lapok könyvosztályában.

Házasság

Ház, földbirtokkal és 600000 lejjel rendelkező 44 éves 3 nyelvet beszélő iparos, nősülés céljából, szolid nő ismerettségét keresi, hozomány megkívántatik, üzlettel rendelkezők is figyelembe vétetnek. Megkeresések „Modern élet” jelígre a brassói kiadóhivatalba. 13722

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

ABRASSÓI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

megbízások felvételére és fizetések átvételére tenti, helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljegyezve: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Dés: Str. S. Barnașiu 10. (Osztián Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyadi- és Alsófahérmegyek részére. Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Igaác). — Marosvásárhely: Benjámín Árpád. Szentgyörgy-u. 6. — Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Rákóczy-ut 37. (Kertész László). Szatmár- és Máramarosmegyek részére. — Szilágysomlyó: (Halparin Ernő) — Temesvár: Gyárváros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dienes József.)

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

Aki többet tud, az többet keres és könnyebben kap munkát!

Olvassatok jó szakkönyveket!

Építőipari könyvek	Mihályi Ernő: Autóvezetők, szerelők kézikönyve	204
Bossányi: Kőműves és kőfaragó szerkezetek	Mihályi Ernő: Könnyű motorkerékpár	95
A jelenkor építéstanossága (2 füzet)	Mihályi Ernő: Nehéz motorkerékpár	109
Kiszelyi A.: Faipari technológia	Mihályi Ernő: Autójavítás és javító-műhelyek berendezése	170
Littván: Ipari számtan és árkalkuláció	Mihályi Ernő: Az autó elektromos berendezése	170
Németh: Az ács	Schähter: A motorekék szerkezete és kezelése, (két kötet)	170
Némethy: Kőművesmesterség	Weiner Emil: Autókézikönyv	510
Palotai: A vízvezetékyszerelő	Horváth E.: A repülőmotor szerkezete, működése és üzemzavarai	272
Raffay: Faipari szerkezetek	Painlevé: Aviatika	500
Raffay: Faipari kézikönyv	Balassa: A cséplőgépek szerkezete és kezelése	506
Róth J.: Iparosok könyvvezetése	Balog: A gázgépek	102
Scheumann: A szobafestés technikája	Balogh—Sygall: Dieselmépek szerkezete	78
Schodits: Építőipari mintalapok	Balogh—Sygall: Dieselmépek kezelése és karbantartása	78
Schodits: Épületbefejező munkák	Barna: Csavarmenetvágás	119
Schodits: Lépcsőszerkezetek	Beretvás: Szívógázmotorok	136
Sztipán: Tetőfedő és épületbádogos	Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése	102
Szuppán: Bádogosok kézikönyve	Naszályi: Stabil gőzkazánok és gőzgépek	294
Wagen: Mázolók és szobafestők kézikönyve	Órl: Központi fűtés, szellőztetés és melegvízellátás	68
	Sávoly: A gőzmozdony	27
	Sümei: A tüzelőanyagok okszerűbb kihasználása	10
	Weller: A fűtőszerek kézikönyve	13

Postán megrendelhetők a

Brassói Lapok Könyvosztálya

ján. Kérje díjtalanul 44 oldalas szakkönyvjegyzékünket.